

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 19, 1975

Nr. 193

Bandymas skaldyti Bažnyčios vienybę

Lietuvos kunigų atsakymas Saugumui, "pažangiųjų" kunigų vardu paskleidusiam anoniminį "LKB Kronikos" pasmerkimą

ATSAKYMAI ANONIMUI

"LKB Kronikos" 12-me numeryje buvo įdėtas anoniminis laiškas, parašytas Vilkauskio vyskupijos kunigų vardu ir nukreiptas prieš taip vadinamus "reakcinius kunigus", ir du atsakymai, parašyti Vilkauskio ir Vilniaus vyskupijų kunigų. Žemiau pateikiame dar du atsakymus, parašytus Panevėžio vyskupijos kunigų.

I — sis atsakymas

"Vienatinio Dievo Sūnaus var du primindami kryžiaus auką, pabrėždami vienybės reikšmę, gra žiai pradėdami laisvą. Vienybės reikalas yra labai aktualus. Jūsų laiške skaitė ir vertino daug kunigų. Bendras įvertinimas toks — ne taip reikia siekti vienybės. Perskaičius Jūsų laiška, paaiškėja jo pagrindinis tikslas — ne sukurti vienybę, bet patalkininkauti saugumiečiams likviduoti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką".

Neteisinga, keliant vienybės reikala, sudaryti dvi kunigų grupes ir reikalauti vienus pasmerkti, kitus, sudarantius mažumą, pripažinti teisiais ir išmintingais. Jūs pasirinkote blogiausį klausimo sprendimą — ne sujungti, o pasmerkti.

Ar pagrįstas Jūsų pasigyrimas, kad tik jūs nežate "dienos ir nakties naštą"? Didelės parapijos, daug lengviau atlikti didesnius darbus, nes užtenka darbų organizavimo, o mažose parapijose ir

pačiam kunigui tenka dirbti. Uoliesiems kunigams dažniausiai keliama mažesnės parapijos ne vyskupų ar valdytojų valia, bet civilinės valdžios nurodymai. Jeigu šie kunigai turi mažiau galimybių dirbti, tai ne jų kaltė. Pagaliau, bažnyčios komitetas. Pagrindinis kunigo darbas — gyvosios Bažnyčios kūrimas ir palaikymas. Jeigu pas jus būtų rūpestingai katekizuojami vaikai, ruošiamos iškilmingos Pirmosios Komunijos, jei kunigai turėtų dalyvauti daug vaikų ir jaunimo, parapičiai girdėtų aktualius, tvirtumą ir drąsą palaikančius pamokslus, jeigu Jūsų parapijoje būtų gyvenantis sakramentinis gyvenimas, tuomet pripažintume, kad jūs esate mums pavyzdys. Tačiau už šį darbą gaunamas reakcionieriaus vardas, kuriuo mes turėtume didžiuotis o ne jo bijoti.

Jūs labai piktnatins, kad uoliesiems kunigams veikia, trokšdami tuščiamei užsienio radijo ir spaudos skiltyse. Pasakyta labai piktiškai ir nepagrįstai. Kodėl negalvoti broliškumo dvasioje, kad jie veikia Evangelijos mintimi: "Esame nenaudingi tamai. Pada rėmė, ką turėjome padaryti" (Lk. 17,19).

Prisipažinkite, kad jūs labai pažeminote mūsų Brolius, kurie, neturėdami galimybių viešai gauditi kunigystės šventimų dėl persekiojimo, vistiek pasirinko kunigystės kelią. Tiems mūsų Broliams tariame nuostabią žodį: "Visuomet jus kitas artimiausias mūsų kunigiškos šeimos nariai", o jūs atsispręskite Dievą ir pažemintus Brolius, tuomet mes įtikėsime, kad Jūsų siekimas vienybės yra nuostabi.

Turime du vyskupus tremtinius: vysk. J. Steponavičių Zagarėje ir vysk. V. Slatkevičių N. Radviliškyje. Kiek daug kunigų kentėjo lageriuose, sugrįžo nepalūžę ir įsijungė į pastoracijos darbą. Vėlesnieji kaliniai: kun. Šeškevičius, kun. Bubnys, kun. Zdebskis ryžtingai gynė vaikų siekias ir tikėjimo laisvę teismuose.

Lietuvoje yra daug kunigų, apšmeižtų laikraščiuose, baustų pinigėmis baudomis, iš kurių buvo atimti darbo pažymėjimai — jie visi pagal ateistų terminologiją yra reakcingi, o pagal jus — verti pasmerkimo. Tačiau ir jūs naudojate jų darbo ir pasiaukojimo vaisius. Pavyzdžiui, 1966 A. nykščių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Zolonas, sukvietęs rajono kunigus, uždraudė vaikų laimėjimo pamaldas Devintinių oktavos ketvirtadienį, tačiau kunigai nepašė. Sekančiais metais vėl draudė, bet kunigai vėl laimino vaikus. Toliau mes neturime būti ramūs. Dabar ir jūs ramiai laiminate vaikus, tačiau žinokite, kad už tai buvo kovota, ir kai kas gavo raktingo kunigo vardą.

(Iš LKB Kronikos Nr 14)

(Bus daugiau)

Pabaltiečių bažnyčia

(Prieškarinė nuotrauka)

PABALTIEČIŲ PASIRODYMAS DAVĖ DAUGIAU NEI TIKĖTASI

Rugpiūčio 2 Stockholme dr. K. Valiūnas ir U. Grava norėjo susieiti su Europos socialistų valstybių sukūrimu, kuriuose sudarė bendri nauji europiniai planai, ir

1. reikalingumas pabaltiečių atstovams įsibrauti į Europos valstybių sukūrimą, kuriuose sudarė bendri nauji europiniai planai, ir

Bengalijos premjeras nebuvo nušautas

KALKUTA. — Pirmomis dienomis po perversmo Bengalijoje buvo skelbiama, kad su šeiku Mujibur Rahman buvo nušautas ir ministras pirmininkas Maunsoor Ali. Dabar patikslinamos žinios ir sakoma, kad jis yra gyvas ir susitikęs su naujojo prezidentu Khondakar Ahmed.

Seikas Rahman buvo palaidotas su visomis iškilėmis savo gimtajam mieste Tangipara.

Gyvenimas Bengalijoje pradeda įeiti į normalias vėžes. Draudimas išeiti iš namų mažinamas. Leidžiama ir studentams rinktis į universitetą ir laikyti egzaminus.

MIRĖ DR. ANTANAS STARKUS

NEW YORKAS. — Rugpiūčio 17 8:20 val. ryto po ilgos ir sunkios ligos šio mirė a. a. dr. Antanas Starkus, gydytojas, profesorius ir visuomenės veikėjas.

Velionis buvo gimęs 1901. I. 7 Rudaminioje, Seinų apskrityje. 1919 baigė Marijampolės "Žiburių" gimnaziją, o 1928 medicinos mokslus Kaune. Vėliau dar kurį laiką gilinio studijas užsienyje. 1940. VI. 15 apgynė disertaciją ir gavo med. mokslų daktaro laipsnį Vytauto D. u-te. Paskirtas Anatomijos katedros vedėju.

Velionis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris - kūrėjas, dalyvavo nepriklausomybės kovose su bolševikais ir lenkais, buvo apdovanotas Vyčio Kryžiumi. Nuo 1922 aktyvus ateisti-

ninkų organizacijos narys, vadovas.

1943. III. 16 buvo Kaune vo- kietų Gestapo suimtas ir ligi karo pabaigos kalintas Stutthofe. Čia labai daug padėjo kalin- jausiems lietuviams ir kitų tau- tybių žmonėms, kaip gydytojas, gelbėdamasis nuo mirties. Dėl savo didelio pasisąsėjimo susi- laukė draugų katekizinkų pa- garbos ir didelės meilės.

A. a. A. Starkus buvo akty- vus politinių ir kultūrinių orga- nizacijų narys. Medicinos spau- doje yra paskelbęs nemažą sa- vo mokslo darbų.

Jo palaikai pašarvoti Šalins- kienės laidojimo koplyčioje, Woodhavene, N. Y. Atsisveikini- mas ruošiamas šio trečiadienio vakarą. Laidojamas rugp. 21, šį ketvirtadienį.

IŠARDĖ PORTUGALŲ KOMUNISTŲ MASINĮ SUSIRINKIMĄ

Komunistų logika: "85 procentai portugalų nėra tikri portugalai, dirba kam nors kitam"

ALCOBAGA. — Portugalijos komunistai šiame mieste, 65 mylios į šiaurę nuo Lisabonos, norėjo atsigriebti ir parodyti savo stiprumą, bet labai nepasisekė. Sporto stadione šeštadienį susirinko arba buvo suvežta iš kitur tik apie 700 komunistų. Didžiausia naujiena turėjo būti partijos vado Alvaro Cunhal žo- dis. Prieš mėnesį kaip tik tame mieste prasidėjo antikomunisti- nės riaušės, kai partijos būstinė buvo sunaikinta, o meras komu- nistas išmestas į gatvę.

Vos tik Cunhal pradėjo kal- bėti, kai į stadioną pradėjo kris- ti akmenys ir plytos. Kai kurie komunistai buvo ginkluoti ir pro duris pradėjo šaudyti. Apie 20 žmonių abiejose pusėse buvo sužeisti. Komunistus išgelbėjo iš Leiria miesto atvykę ginkluo- ti kariai.

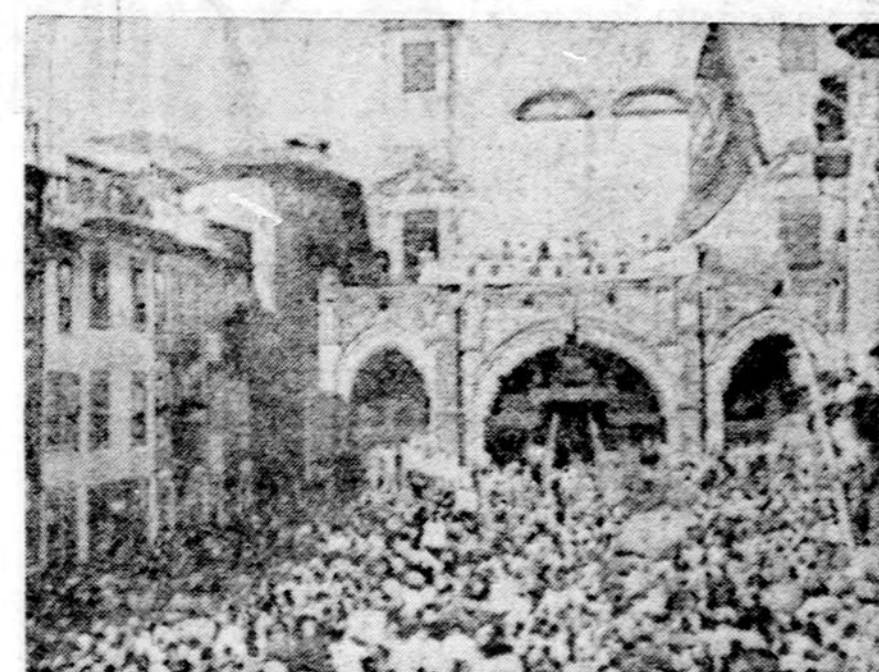
Kai nepavyko susirinkimas, tai išeidamas iš jo Cunhal pas- kė: "Mes čia atvyksime kitą kartą, kai bus daugiau policijos ir visi fašistai bus kalėjime".

"Chicago Daily News" kores- pondentas Raymond Coffey susi- sitiko su keliais komunistais, dalyvavusiais tame susirinkime, ir jų paklausė, kodėl Portugalij- jų 85 procentai žmonių balsavo

prieš komunistus. Išgirdo atsa- kymą iš vieno techniko, Joao Tevez: "Tie, kurie balsavo prieš komunistus, nėra tikri portuga- lai. Jie dirba kam nors kitam. Tikri portugalai yra tokie, kaip Cunhal ir Vasco" (premjeras). Susitikęs "Mrs. Margarida Lima, atvykusią į susirinkimą iš Lisa- bonos, gavo paąsų atsakymą: ji buvo nustebinta, kad už ko- munistus balsavo tik 13 procent- ty, bet ji įsitikinusi, kad Mario Soares (socialistų vadovs) visus kitus balsus nupirko. Tuo metu, kai ji šią savo išmintį aiškino korespondentui, buvo girdėti šauksmai: "Mirtis komunistams", "Komunistai yra tikri fa- šistai", "Mes pergyvenom vieną diktatūrą ir antros nenorime".

Neramu Portugalų kolonijoje

SYDNEJUS. — Australijoje daugiau žinoma apie neramu- mus mažoj Portugalijos koloni- joje Timor, netoli Australijos. Politinių partijų kovose žuvusių yra mažiausiai šimtas. Portuga- lų karių šeimos evakuojamos į Lisaboną arba į Australiją.

Antikomunistinės demonstracijos Braga mieste, Portugalijoje

Bandė nuversti Kaddafi

KAIRAS. — Kairo laikraščiai rašo, kad Libijos saugumas su- smė daugiau negu 30 asmenų, planavusių nuversti diktatorių Muammar Kaddafi. Planavimo ministeris Omar el Mahishy su- spėjo pabėgti į Tuniziją, bet ki- tą, vieną svarbiausių organizato- rių, Arabų socialistų unijos, vienintelės politinės partijos, gen. sekretorių, Bashir Hawadi, suėmė. Suėmimo metu jis gynė- si ir buvo sužeistas. Kiti suim- tieji daugiausia karininkai.

Libija uždarė Tripolio aero- dromą ir net vidaus reikalų mi- nisteris, turėjęs tarnybiniais rei- kalais skristi į Londoną, negavo lėktuvo.

VIENA. — Vakar prasidėjo posėdžiavimas 13 šalių naftos eks- pertai ir tariai, kiek reikia pa- branginti naftą. Spėjiojama, kad nafta gali pabrangti nuo 10 iki 35 procentų.

Dr. Valiūnas, Vliko pirminin- ninkas, rugpiūčio 8 išvyko trim savaitėm atostogų, kurių metu pirmininko pareigas eis vicepi- mininkas Juozas Audėnas. (E.)

Skelbimuose klaidi- na pirkėjus

WASHINGTONAS. — Dvi spalvotų televizijų aparatų ga- minimo kompanijos — General Electric ir amerikietiška filialė japoniškos Matsushita federali- nės komisijos apkaltintos, kad skelbimuose apie jų aparatų lengvą pataisymą sako neteisy- bę ir klaidina pirkėjus.

MASKVA. — Žinomis iš Kremliaus, Brežnevas susirūpi- nęs Fordo numatyta kelione į Pekiną ir tinkamam tam pasiro- šimu abiejose pusėse. Priešingai yra su jo skridimu į Washingto- ną — dar nieko nepadaryta.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 19: šv. Liudvikas, šv. Namadija, Astys, šviesulė. Rugpiūčio 20: šv. Bernardas, šv. Filibertas, Tolvinas, Neringa. Saulė teka 6:02, leidžias 7:46.

ORAS

Daugiausia debesuota, gali- mas lietus su perkūnija, apie 75 laipsniai.

Bombos prieš Alžiriją

ROMA. — Prie Alžirijos am- basados Romoje buvo numesta bomba. Išbėrę langai, nuklen- tėjo pastatytas automobilis gat- vėje. Atsiliepė ir kas tai pada- rė. Sakė, jie priešinasi diktato- riškam Alžirijos valdymui ir reikalauja rinkimų.

Londono policija išardė rastą irgi prie Alžirijos ambasados durų bombą. Vėliau AP agentū- rai buvo patefonuota, kad ir jie reikalauja rinkimų.

LONDONAS. — Britų žval- gyba turi žininių, kad neramio- j Afrikoj sekančiu taikiniu gali būti Zaire prezidentas Sese Sese Mobutu, jis gali būti nuver- stas. Jo šalies ekonominė padėtis smarkiai blogėja, gyventojų ne- pasitenkinimas labai didelis.

MADRIDAS. — Princas Juan Carlos pertraukė savo atostogas Mallorcoje ir nuskrido pas ge- neralissimą Franco į La Coruna. Spekuliuojama, kad Franko ga- li jau atsistatydinti ir valdžią norės perduoti numatytam įpė- diniui, būsimajam karaliui.

NEW YORK. — Edgar Bronf- mano, Seagram spirito fabriko savininko sūnus Samuel buvo pagrobtas, aštuonias dienas iš- laikytas viename Brooklyn n- me. Tėvas buvo sumokėjęs va- duot pinigais, bet FBI surado du grobikus ir 2.3 mil. dolerių, sūnų išlaisvino.

Kissingerį sutiks nedraugiškai

JERUZALĖ. — Premjeras Jitzik Rabin parlamente susi- laukė stiprios kritikos dėl daro- mų nuolaidų Egiptui, Vietos laikraščiai įspėja Kissingerį, kad jis bus sutiktas "brutaliu" demonstrantų, kai atvyks į Iz- raelį penktadienį. Labiausiai priešinasi dešinioji Likud parti- ja. Vienas laikraštis parašė, kad Kissingeris į Izraelį pats save pakvietė be oficialaus kvietimo.

MASKVA. — Taškente buvo sušaudyti trys asmenys už žmogžudystę.

Sulaikė Kubos ir sovietų laivus

BOSTONAS. — Pakrančių ap- saugos laivai sulaikė Kubos lai- vą N. Anglijos pakrantėse, kal- tindami jį nesilaikymu Ameri- kos vandenų įstatymų. Laivas buvo pilnas prigaudytų vėžių. Kitą vietą prie Amerikos krantų buvo sulaikytas sovietų žvejų laivas "Zaraisk".

HONG KONG. — Devyni ki- nai pagrobė ir nukreipė žvejų laivą į Hong Kongo teritoriją. Priplaukę krantus, pabėgo. Ki- nų laivas grįžo, iš kur atplau- kęs.

Iš Helsinkio konferencijos. Iš dešinės į kairę: Suomijos prezidentas Kekkonen, V. Vokietijos kancleris Schmidt, V. Vokietijos užsienio reik. min. Genscher

KELIAS Į SVEIKATĄ

NERISGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

TINGINYSTĖ — SAVIŽUDYBĖ

Reguliarus darbas — mums visiems seniai jau laikas. Vienas tokių prietarų mums per anksti kapuotina varo — tai manymas, kad senesniai reikia vien tik sėdėti, gulėti, nieko neveikti. Visai kitokia tiesa mums užtikrina San Diego mieste esamo Kalifornijos universiteto darbuotojai, vadovaujami James R. White.

Jie atliko bandymus su studentais ir tvirtina, kad visiems: tiek jauniems tiek senesniems judėjimas — mąstymas — darbas — gyvenimas yra labai sveikata dalykas — jis atitolina mums per ankstyvą mirtį dėl širdies kraujagyslių priskirtimo.

Nelaimė, kad mes, save gerai žmonėmis laikydami, nieko veiksmo nedarome blogiui iš savo tarpo ir iš aplinkos pašalinti. Mes nieko netalkiname kovojams su įvairiais žmogžudžiais. Tariamės, dabar nelabai žmogus smaugia aną — ne mane — tegul taip ir būna. O kai mums ima tas nelabai visur ant kaklo nerti — tada imame paveltoti blaškytis, pagalbos šauktis... Taip ir baigiamės visi be reikalo, per anksti. Už tai sujaukime — pradėkime veikti sveikesnėmis priemonėmis. Atsisakykime visokių prietarų — pradėkime mokslą žmonių mums rodomu keliu žygiuoti geresnės sveikatos.

Mankštinimasis atitolina širdies smūgi

New Orleano mieste dabar įvyko šio krašto sporto medicinos darbuotojų 22-asis metinis susirauzimas (American College of Sports Medicine). Jame Kalifornijos universiteto darbuotojas James R. White pateikė duomenis savo atliktų bandymų su studentais. Buvo išryškinta nauda reguliaraus darbinimo — sportavimo, apsisaugojant nuo širdies ir plaučių negyvybių vedančių prie ankstyvos mirties. Tuo universiteto 25 tiktyvę studijų studentai buvo tiriami: jiems buvo patarta reguliariai keturis kartus savaitėje sportuoti per visą keturių metų studijų laiką universitete. Kitai grupei — tos pačios klasės 30-čiai studentų buvo patarta nesportuoti. Pastarieji turėjo būti palyginimui su anais sportuojančiais studentais. Po keturių metų štai kas gavo.

Negerumai, vedantieji prie širdies atakos ir plaučių ligų buvo sekami pas sportuojančius ir nesportuojančius minėtų grupių studentus.

Blogumai, širdies ataka skatinantieji

Visi negerumai, skatiną širdies ataką, buvo tiriami pas minėtus studentus. Buvo sekamas jų studentų pulso dažnumas, kraujo spaudimas, kūne riebalų kiekis, darbu ore pajėgumas, kraujyje riebalų kiekis, baiminimas — jaudinimasis, rūkymas. Iki galo — per keturis metus minėtai buvo tiriami 18 sportuojančių ir 20 nesimankštinančiųjų studentų.

Pačioje tyrimo pradžioje visoje ty studentų grupėje tik penki studentai neturėjo jokios minėtų medicinskių „nuodėmių“. Po keturių metų, gimnastikavusių studentų šeši neturėjo bet kurios medicinskių negyvybių. Gi nesimankštinavusiųjų — kiekvienas turėjo kokią medicinskią negyvybę, jiems greitinančių širdies ataką.

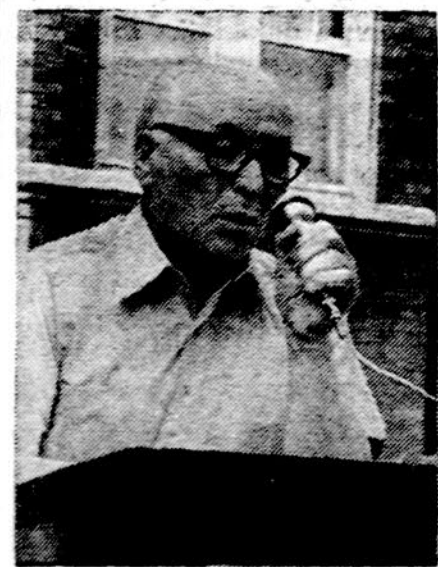
Tačiau 94 proc. gimnastikavusiųjų turėjo po tris ar mažiau minėtų medicinskių negyvybių. Gi nesimankštinavusiųjų (kontrolinių) 85 proc. turėjo po keturias ir daugiau minėtas medicinskias „nuodėmes“.

Tie, kurie makštinosi priaugo 0,6 colius. Kontroliniai — tik 0,4 coliais paūgėjo. Mankštinesieji savo svorio nepakeitė, gi nesimankštinesieji vidutiniškai priaugo po vienuolika svarų. Kūne riebalai pagausėjo pas makštinaužsiemusius vienu procentu, o pas nesimankštinius riebalai kūne pagausėjo 2,6 proc.

Vyresniųjų mąkstos nauda

Kanadoje atliko bandymus su makština Toronto universiteto darbuotojas Kenneth H. Sidney, vyrų duomenys nesiskyrė nuo moterų. Septynišias savaites 28 kanadičiai virš 60 metų (vyrų ir moterų) buvo skatinami mąkstis. Jų jėga pagausėjo 15 proc. Pagal atgautas darbu jėgas visi tiriamieji tapo 10—20 metų jaunesniais. Jie mąkstinosi pagal savo pajėgumą. Jie tai lėčiau, tai greičiau vaikščiodavo, rankas — kojas gimnastikuodavo. Taip jie darydavo iki jiem pulsas iki 120 per minutę pakildavo. Sunkiau — energingiau dirbusieji — mąkstinesieji pagerino savo darbu pajėgumą beveik dvigubai daugiau.

Išvada. Nustokime tiek jauni, tiek pagyvenusieji prie kortų sėdėti, prie alaus stiklo niekais laidėti.

Miškininkas Vincas Zemaitis Lietuvių sodybos Chicagoje pažmonyje pataria normaliai gyventi dabar, idant laimingos senatvės susilauktų.

Nuotr. M. Nagio

ką leisti. Išjunkime į lietuvišką — naudinga sau ir artimui veikla. Tada mes ne neįsime, kaip savo sveikatą gerinsime. Laikas visiems imti savo sveikatą taisyti dabar — dar šiandien, ne rytoj.

Pasiskaityti. Medical Tribune, Vol. 16, No. 24. June 25, 1975

TEISINGA PATARIMĄ ĮGYVENDINK — SVEIKESNIS BOSI

VITAMINO C NAUDA

Klausimas, kaip yra su tuo vitaminu C. Tamsta savo skyriuje patariate gausiai naudoti vitaminu C tabletes, net po pusę grammo vienoje tableteje — po šešias per parą. Kiti kitur rašo, kad tas vitaminas reikia atsargiai naudoti — jis net kenksmingas gali būti. Prašau gerb. daktarą dar kartą kiek plačiau tuo reikalu pasisakyti ir man abejonės išlaikyti. Nauda bus ir kitiems.

Atsakymas. Pasirenki vieną vadovą sveikatos srityje ir jo laisvą kitiems. Tamsta ir visiems kitiems šiame skyriuje paduodama pa- skutinės medicinskios tiesos. Dėl vitamino C. naudos gausiai ji vartojant atsako medicinskijoje

spaudoje nobelio premijos laimėtojas Linus Pauling. Jo patarimus reikia pildyti be jokios abejonės. Idomus bus tamsta pranešimas apie vitamino C didelėmis dozėmis (iki 12 — 16 gramų per dieną, trumpam — ligos laikotarpyje) vartojimą — gyd. ortopedo, kaulo ligų specialisto, chirurgo Robert F. Cathcart, dirbančio Incline Village, Ne., pasakelbo Medical Tribune, June 25, 1975, II puslapyje. Štai tas jo patarimas su vitamino C didelėmis dozėmis virš dviejų tūkstančių žmonių — savo pacientų gydymu. Laikė tris mėtus iš sintetinio vitamino C gydė 2000 pacientų. Jis pasako, kad iki šiol vitaminas C buvo vartojamas po 50-100 miligramų per dieną.

Jis naudojo vitamino C tabletes per burną po 15-30 gramų (taip gramų, tai yra po 30-60-120 tablečių vitamino C per parą, po 500 mg. tableteje). Jis tą kiekį vitamino C naudojo trumpą laiką ir tik aštriai susirgusiems pacientams. Jis naudojo viršutį sukeltų ligų atvejais: ne tik paprastų slogų atvejais, bet ir infliuzos susirgimo, infekcinio he patito atveju, virusinės pneumonijos metu, mononucleosis, rubella, klaidulke, vėjaraupiais, herpes zoster ir paprastu lūpų išpušėjimu susirgus.

Tas daktaras savo praktikoje pastebėjo, kad vitaminas C la- biai „pakeliamas“ didelėmis dozėmis susirgusiems vienišiu ligu. Bendrai paėmus 80 proc. visų nesimankštinančių ligoniu sergančiųjų pacientų gerai pakelia didelės vitamino C dozės: po 12 iki 16 gramų per dieną (padalintose dozėse, kas dvi valandas imant, iki atsiranda neskausmingas vidurių paleidimas. Ties patys pacientai, staiga susirgę vitaminu kuria minėtų ligų, gerai pakelia vitamino C iki 30-60 gramų per dieną (imant po 4-6 gramus ant karto). Kartais reikia imti ant karto po 8 ar 12 gramų vitamino C, kol suima virš minėta dozė. Tik dieną — kitą tokios dozės vitamino C duodamos — aštriai susirgus, per pirmas porą dienų. Tik tada visada vitaminas C sukelia neskausmingą vidurių paleidimą.

Tas dramatiškas vitamino C toleravimas susirgimo metu nurodo, kad susirgus virusine liga padidėja vitamino C susigėrimas ir kraują. Apie penktadalis pacientų (20 proc.) nepakelia vitamino C tokiomis dozėmis dozėmis. Kiti nemėgsta vitamino C skonio, kitus ima pūsti, kitiems paleidžia vidurius nuo mažų vitamino C dozių. Retai kuriam gaunasi viduriuose skausmai nuo vitamino C. Nė viena ty negyvybių nebūna sunki: ji liaunasi sumažinus vitamino C dozę, ar visai nustos jos imti. Dauguma tokių pacientų ima daug geriau pakelti vitaminą C kai jie staiga suserga. Nebijokime viduriavimo — jis neskausmingas ir greit liaunasi. Šlapimas darosi rūgštus. Tą tiesą turi atsiminti visi tie, kuriems reikia turėti rūgštų šlapimą (kai kurių inkstų akmenų ar šlapimo pūslės uždegimo atvejais). Dėl vitamino C negavosi inkstų akmenų. Kartais vidutinės vitamino C dozės sukelia vidurių užkietėjimą. Nepa- stebėta dėl vitamino C alerginės reakcijos, nors nuo tablečių to vitamino gali gautis alergija.

Trumpai — dieną kitą panaudojus virš minėtas dideles vitamino C dozes — jas galima staiga sumažinti be jokių ligotų pasekmių.

Minėtas gydytojas iš savos praktikos tvirtina, kad yra didelė nauda naudojant vitaminą C didelėmis dozėmis staiga virusinio susirgimo metu. Pacientai visada praneša, kad jaučia pagerėjimą nuo didelių vitamino C dozių, kai jau jie ima viduriuoti. Rečiau pasitaiko ligos simptomų pablogėjimas kai tokios didelės dozės vitamino C esu vartojamos staiga susirgimo metu per vieną ar dvi dienas. Mažesnis dozėmis vartojant vitaminą C at- krinta ligos simptomai, jei per visą ligos natūralią eigą — ligos laiką neduodama vitamino C su mažintomis dozėmis. Liguistu-

M. Kleinenė (kairėje), B. Lemkėnė ir M. Izolienė Lietuvių sodyboje, Chicagoje, patenkinatos pažmonio kultūringa programa.

Nuotr. M. Nagio

DIRBTINIO LEDO PROGRESAS

Senovėje žmonės žiemos metu prisirinkdavo upių bei ežerų ledą, paslėpdavo jį giliose olose, arba užkasdavo į žemę, kur jo nepasiekdavo joks saulės spindulėlis. Taip atsirado vadinamos ledainės, kuriose vasarą pasidėdavo maisto produktus ir medžioklės laimikį. Dabar gi natūralų ledą pakeitė dirbtinis ledas.

Dirbtinį ledą mokslininkams pavyko gauti praėjusio šimtmečio pradžioje. Jis buvo gana keistų ty savybių — kietas, kaip ir natūralus, tačiau nuo šilumos vi- siškai netirpo, o tik garavo. Tai buvo kieto pavidalo anglirūgštė. 1834 m. ledą pirmą kartą pa- gamino anglas D. Perkinsas, pa- naudodamas savo išrastą kom- presinę šaltio mašiną, ledas bu- vo vertinamas labai brangiai.

Seniausioji šaltio mašina bu- vo absorbcinė šaldymo ir ne iš karto ji pasirodė tokia, kokia da- bar yra. Ją kūrė anglas Dž. Les- lis 1810 m., prancūzas F. Kare 1830 m., o vokiečiai F. Vindhau- zenas — 1878 m. Tačiau pra- monė tokias mašinas pradėjo ga- minti nuo 1860 m. Vėliau šio ti- po aparatūros gamyba ir taiky- mas ėmė siaurėti, nes jai gamini- ti buvo sunaudojama daug me- talo. Atsiradusios ekonomiškes- nės ledui gaminti mašinos.

1874 m. Vokietijoje K. Lindė sukūrė amoniakinę kompresinę mašiną, kuri iš tikrųjų ir davė pradžią šaldytuvų pramonei. 1881 m. K. Lindė ir tuo pat metu F. Vindhauzenas sukūrė analogines mašinas, naudojusias šaldiklius anglirūgštę.

Kompresoriniais šaldytuvais buvo galima gauti gana žemas temperatūras — iki — 120°C. Šio tipo mašinos buvo pradėtos naudoti įvairiausiems tikslams.

mas nuo bet kurios ligos virš minėtos sumažinimas. Gydyto- jas turi nurodyti didelėmis dozėmis davimą to vitamino.

Absoliučiai — visiški vitamini- nas net didelėmis dozėmis neap- saugoja nuo virusinio susirgimo. Labiausiai jis padeda pirmą die- ną staiga susirgimo imant mi- nėtai didelėmis dozėmis. Ateities tyrimai nurodys, kaip ilgai reikia imti tą vitaminą C didelėmis do- zėmis, kad apturėjus geriausius pasekmes.

Minėtai didelės vitamino C dozės buvo imamos daugelio pa- cientų trumpą laiką 1 — 2 die- nias) visai be jokių sunkumų ar negerumų. Negerumai buvo menki ir tuoj liovėsi nutraukus vitamino C ėmimą. Beveik visi negerumai dėl vitamino C gavo- si virškinimo kanalo suerzini- mu. To gydytojo patyrimu, tik didelės vitamino C dozės trump- pam laikui imamos atneša dau- giausia naudos. Mažos dozės irgi gali būti veiksmingos, bet ne taip ryškiai. Tas gydytojas mano kad reikia tolimesnių tyrimų, kad su- žinojotų to vitamino veikimo po- būdį. Tai pirmas iš viso pasauly- je toks tyrimas atliktas su pacien- tais davus jiems taip didelės vitamino C dozės. O jau apie vi- tamino C nenaudą ar kenksmin- gumą dabar nė vienas lietuvis tegul nė negalvoja. Galite kas no- rite parašyti tam gydytojui lai- šką — jo adresas pateiktas šiame atsakyme.

1876 m. pradėjo plaukioti pima- si laivas šaldytuvais. 1895 m. ėmė veikti pirmasis oro su- skystinimo įrenginys. Prasidėjo plati pramoninių ir buitinių šal- dytuvų gamyba. Kompresoriniai šaldytuvai buvo ekonomiškai.

Pagrindinis kompresorinio šal- dytuvo mazgas — kompresorius, kuris siurbia iš garintuvo amo- niako garus ir suslegia juos maž- daug i iki 10 atm. Įkaitę suslė- gimo metu garai patenka į kon- densatorių, kur jie atvėsinami paprastu vandeniu ir vėl virsta skysčiu. Iš kondensatoriaus skys- tis amoniakas vėl patenka į ga- rintuvą, praeidamas pro mažą reguliuojamo ventilio skylutę. Čia jo slėgimas smarkiai krinta — iki 1-2 atm. Tokiomis sąly- gomis amoniakas pradeda virti. Jo virimo temperatūra — 33,4°C. Virdamas amoniakas smarkiai garuoja, o kartu garavimui re- ikaalinga šiluma pasiima iš šaldo- mos aplinkos. Taip kompresori- nėje šaldymo mašinoje amonia- kas nenutrūkstamai juda uždaru ratu: garintuvus, kompresorius, kondensatorių, reguliuojantis ventilis ir vėl garintuvus.

Tokiu būdu amoniakas iš šal- domos aplinkos atima šilumą. Jis ją nugabena į kondensatorių ir ten atiduoda vandeniui. Taigi amoniakas veikia lyg koks šilū- mos transportavimo agentas, todėl jis dažnai vadinamas šal- dyymo „agentu“ arba tiesiog šal- dykliu. Paprastai tokiais šaldyk- liais naudojamos medžiagos, ku- rios ne tik gerai prima šilumą ir ją atiduoda, bet, svarbiausia, su- geba užvirti, esant labai žemoms temperatūroms.

SUNIMS VIESBUTIS

Ramapo kalmuose Niudžersio valstijoje JAV, mėgstamoje niu jorkiečių iškylų vietoje, veikia pirmasis Grand Hotel... šunims. Reklaminiai prospektai pabrė- žia, kad keturkoji čia randa puikią sąlygą, būtent, „gerai nervų sistemai veikiantį klima- tą, šunų televiziją ir gyvą vi- suomenės gyvenimą“.

„LIETUVOS ATSIMINIMAI“

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecti- cut lietuviams. Ši radijo stotis, nu- 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties, New York (1330 kil., AM ir 97.5 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, Mountside, N. J. 07092. Tel. 222-5548 (code 201). Kviečiame taip pat klausytis — lietuviškų kultūrinio Valandų angli- kalbą, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOI (95.5 meg. FM) Pirmad. 7-26-8:30 r. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Mes patefonuosim jūsų gydytoju

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nusiunčiami Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių atžymimą, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

● Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbi- mų turinį neatsako. Skelbimų kai- nos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR

GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuberijs ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building) Tel LU 5-6446

8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 580-0500

Pirmia ligonius pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad.

6 iki 7:30 val. vakaro.

Seštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. Wallbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 1 popiet.

savak., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. Ant. Rudoko kabinetas perime

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt.

ad. 10-4, seštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6860

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGA

Specialybė — Nervų ir

Emocijinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

5907 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

J O R S A

VAIKŲ LIGOS

2636 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt.

nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8

val. vak., seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-0000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2644 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4005

Jei neatliepia 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

3405 W. NORTH AVENUE

5214 N. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Vid. telefonai 653-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 40th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir

seštad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

8725

VALSTYBINIS IR DORINIS RŪPESTIS

Sensacijų ieškantys laikraščiai pirmiausia skelbia įvairių nusikaltimų aprašymus. Ir tai ne visų, nes didžiausiose miestuose padarytų viešų nusikaltimų negalėtų nei aprašyti, nei sutalpinti puslapiuose. Vieni mano, kad nusikaltimų smulkus aprašymas, ypač kalbant apie jų neįmoniskumą, atgrasoma bent dalis toliau daryti nusikaltimų. Tačiau daugumas yra įsitikinę, kad tais aprašymais tik paskatinami jaunuoliai ieškoti naujų nuotykių ir daryti naujus nusikaltimus.

Kaip iš tikrųjų yra, neišsprendžia nei teismai, nei religinės institucijos, nei valstybiniai saugumo organai. O nusikaltimų skaičius nuolat auga, net neproporcingai pagal žmonių skaičių, bet proporcingai pagal saugumą didmiesčiuose ir turimas susisiekimo priemones. Anksčiau mažose miesteliuose ir ūkiuose žmonės galėjo ramiai miegoti net prie atviro durų, o šandien jau ne tik miestuose su pumilijoniu ir daugiau žmonių ramybės neturi net kaimynai, negali būti ramūs ir tie, kurie išsikėlė į priemiesčius ar grįžę į mažas vietas, kur lengviau iš bet kur atvykti ir apsigyventi piktadariams.

Slaptosios policijos daviniai, šandien miestuose net dienos metu 45 procentai žmonių bijo išeiti į savo tolimesnę kaimynystę. Naktį didžiuliuose miestuose bijo iš namų eiti jau net 56 procentai, o moterų — iki 77 procentų. Tais pačiais daviniais remiantis, žinoma, kad per šiu metų tris pirmuosius mėnesius miestuose nusikaltimai pakilo 17 procentų, palyginus su perėjusių metų tais pačiais mėnesiais, priemiesčiuose pakilo 19 procentų, o kaimų ir mažų miestelių aplinkoje net 21 procentu. Iš kaimų subėgę miesteliuose be darbo ir profesijos pavėję ir kriminalistai tapę žmonės eina į miestų pakraščius ir mažus miestelius su šaltu kriminaliniu nusiteikimu ir didėle įgyta praktika. Priemiesčiuose ir mažuose miesteliuose saugumui esant silpniesiems, problema iškyla visu aštrumu valstybei ir paskiram žmogui.

Nusikaltimų augimas kelia rūpestį valstybei, kurios pareiga apsaugoti ramius piliečius ir visuomeninę tvarką. Ir tai nėra tik Amerikos problema, bet ir laisvosios Europos ir komunistinių kraštų. Kur tik yra didesni miestų, ten yra ir daugiau nusikaltimų. Pramonės paskirstymas po įvairias vietas ir išsklaidymas žmonių, reikalingų atitinkamam darbui, šiek tiek pagelbsti nusikaltimų išvengti, bet to klausimo galutinai neišsprendžia. Aplink fabrikus spiečiasi daugiau žmonių, o kur yra žmonių, ten atsiranda ir tokių, kurie daro nusikaltimus ir skriaudžia kitus žmones. Valstybės pareiga pagelbėti pramonės įmonėms ir darbininkams saugiau įsikurti. Tarnaujančiųjų, gerų teismų ir įstatymų priežiūra, kad nusikaltimai būtų baudžiami ir taisomi.

Dar svarbesnė nusikaltimų augimo priežastis yra dorinio auklėjimo stoka. Mokyklos laisvuose kraštuose pajungtos liberalinei sistemai, kuri iš tikrųjų auklėjimo neturi. Komunistiniuose kraštuose ateistinis auklėjimas skleidžia tik veidmai-

nystę, kad jaunuolis nuo vaikystės jautų priklausomumą partijai ir valstybei. Jo sieloje nėra statomi pagrindai moraliteto, bet bausmės ir leidimų augti kriminaliniams polinkiams.

Dorinio gyvenimo dėsnių stoka šiuo metu yra aštriausias klausimas, kurį tegalima spręsti auklėjimu tik tėvų, šeimų, visuomenės susibūrimu, bendromis aplinkos ir kaimynystės pastangomis. Šeimai iš tikrųjų dėdama per daug pareigų, nes ji viena kovoti prieš nusikaltimus nepajėgia. Čia būtina valstybės, religinių grupių ir visuomeninių organizacijų pagalba. Kai doriniam gyvenimui ugdyti palieka ma tik šeimai ir religijai, tuo pačiu metu valstybė ir aplinka sėja piktžolės vaikų sielose ir tas piktžolės augina nusikaltimų nuo pačios problemos — atsisakymu konkrečiai prisidėti prie vaiko moralinio auklėjimo.

Nusikaltimų problema ryški ne tik krašte, kuriame gyvename, bet ir grupėje, kuriai priklausome. Lietuviai nėra išimtis nei nekentėjimo nuo nusikaltimų, nei turėjimo nusikaltimų atžvilgiu. Rūpestis šiuo reikalu yra bendras valstybės ir kiekvieno žmogaus rūpestis, nes kiekvienas gali būti vienu ar kitu būdu paliestas. Jei pradžioje lietuviai galėjo didžiulius, kad jų jaunimas pralenkia mokslu, darbštumu, sąžiningumu pareigose, tai dabar tuo didžiulius beveik negalima. Procentais imant, kiekvienoje tautinėje grupėje nusikaltimų skaičių reikiama imti pagal atitinkamą aplinką — didmiesčio, mažo miestelio ar pusiau uždaro miesto aplinkoje, žinoma, čia reikama rasių, bet tai yra ir istorinis socialinis klausimas, kuris, savų laikų neišspręstas, dabar reikiama neišspręstas išdavinis.

Etninės grupės, kurios labiau laikosi savo šeimų tradicijos ir gyvena labiau uždaruose sam būriuose, turi mažiau nusikaltimų, negu mišrios ir praecinės neįsijaučiančios grupės, jungiamos silpnu kaimynystės ryšiu. Nusikaltimai tautinėse grupėse reikiasi skirtingai, liečiamos auklėjimas auklėjimo stokos klausimas, panašiai kaip ir kituose, kai žiūrima į bendrusius nusikaltimus, — šiuo metu narkotizmą, alkoholizmą, smulkias vagystes. Ir tautinių grupių paskiri asmenys turi blogų polinkių, kuriuos sunku atitaisyti net gėrą auklėjimu, juoba kai dorinio auklėjimo visiškai nėra mokyklose, kuriose jaunuoliai daugiausia laiko praleidžia.

Išsivijęs spauda stengiasi ne reklamuoti nusikaltimų. Bet tai nereiškia, kad jų nėra ar jais nesirūpinama. Išsivijęs lietuvių spaudos dauguma kelia visuomeninės atsakomybės pajautimą, kad nebūtų tik tėvai paliekami visoms blygyboms nugaleti. Tautinės organizacijos eina ir turi eiti pagalbon jaunimą auklėti, o šeimoms reikia su jomis bendradarbiauti ir jas palaikyti, kad jų balsas neliktų tyruose šaukiančių balsu. Tačiau visiems prisimintina, kad kova prieš nusikaltimus yra bendras uždavinys, kurio niekas negali išsivadėti, ypač dorinio auklėjimo.

P. S.

Gilios kairiųjų šaknys Britanijoje

Mažuma dirguoja didžiuliai

A. J. STANIUS

vadovybėse!

Ar britų kairieji yra dirguojami Maskvos? Vargiai. Šelpiami finansistai? Taip.

Pažymėtina, kad tarptautinio komunizmo idėja, kaip vieno ištiso vieneto, pokariniais metais yra pasikeitusi, tik yra likęs tas pats tikslas — valdyti diktatoriškais metodais ir likviduoti prievartinę nuosavybę. Maskvos rusų komunizmas buvo ir tebėra politinis — imperialistinis. V. Europos komunizmas yra politinis — ekonominis. Maskvos komunistinė vadovybė darbininkų ir valstiečių reikalais visiškai nesirūpina, nes jai rūpi tik imperialistiniai tikslai. V. Europos komunistai pirmiausia įsijauja darbininkų padėtimi ir tik tuo tikslu siekia valdžios. Pirmasis komunizmas yra pavojingas visu tautų laisvę, antrasis nėra. Konkretūs pavyzdžiai gali būti Rumunija, Jugoslavija ir Albanija. Atskiros tautinės partijos, — italų ir prancūzų — kurios pasižada bendradarbiauti su visomis demokratinėmis institucijomis ir neturi jokių tikslų už savo tautos sienų.

Britų kairieji

Britų kairieji, tikrieji komunistai ar teoretiniai socialistai, niekuomet nepaklustų Maskvos imperialistiniam komunizmui. Britai, kokio plauko jie bebūtų, labai vertina savo laisvę. Tik tą savo laisvę jie pamažu siurina ir palaipsniui eina prie diktatūros politiniuose ir ekonominiuose klausimuose. Kaip visur, taip ir britų kairieji pirmoje eilėje stengiasi mažinti parlamento galią ir autoritetą. Kur rinkiminių apylinkių komitetuose vyrauja kairysis elementas, ten jis verčia savo apylinkės parlamento narius, balsuojant už vieno ar kito įstatymo pavidimą ar atmetimą, vadovautis ne savo sąžine,

Cyril Smith, 47 metų, yra sunkiausias savo kūno svorio britų parlamento narys. Jis sveria 350 svarų. Prie jo sėdi liberalų partijos vadas Jemery Thorpe

bet to komiteto nurodymais. Jei parlamento narys nepaklauso jų, tai jam grasinama, kad per būsimuosius rinkimus jis negalės būti jų apylinkės kandidatas. Tokių paklusnių kairiųjų vadovybei parlamento narių jau yra apie 135.

Antras kairiųjų veikimo laukas, didelis ir derlingas, yra kairių darbo unių vadovybės, kurių tikslas yra klijdyti valdžiai nugalėti ekonominius sunkumus. Čia visos tautos gerovė pastatoma daug žemiau, negu asmeniniai reikalai.

Trečioji veikimo kryptis eina per mokytojus, kurie į religiją žiūri kaip į moksline šaką, bet ne į esminę žmogaus gyvenimo daly. Su religija jaunimą tik reikia supažindinti, o jau paties jaunųjų dalykas yra viena ar kita religija praktikuoti ir jos nuostatai laikytis.

Kairiesiems daug padeda valdžios autoriteta silpninti, ekonominius pagrindus ardyti ir liberalizaciją skieisti per mokyklas naujosios kartos asmenys.

Kai kuriems jų yra svetimas patriotizmas, altruizmas ir dorovingumas. Kairieji darbo unių vadovybės prieš save temato tik vieną baubą — privatų kapitalizmą. Jaunieji mokytojai dedasi asmeniškos laisvės pionieriais. Bet atmetus valdžios autoritetą, svaržius žmogaus privačią iniciatyvą prekyboje ar versle, paliovus jaunųjų nuo dorovės normų, ir auga tik komunistinis medis, plačiai skleidamas teroristinės šakos.

Ar pavojus arti?

Labai plati dirva spėjimams. Viena tikrai pastebima, kad visuomenė kairiųjų įtakai į valstybinį, ekonominį ir auklėjimo gyvenimą yra labai abejinga. Per daug dėl to nesisileidžia. Vienas Londono BBC komentatorius per radiją viešai pasakė, kad komunizmas yra šio šimtmečio pabaigos mada, besiplečianti visame pasaulyje. Su madomis nesą prasmės kovoti, nes jos vistiek įsigali.

Kartais britų spaudoje daromos išvados, kad už ketverių metų per britų parlamento visuotinius rinkimus, jei vėl laimėtų socialistų partija, politinis akrobatas H. Wilsonas nebūtų išrinktas perlamentinės partijos vadu, bet kuris nors kairysis, kuris nepajotų įvesti diktatūrinę režimą ir panaikinti demokratinius parlamento rinkimus. Tai spėjimai, nepagrįsti jokiais faktais.

NUOLAIMOMS GREITAI PRIGYJANT

Jų vaisiais naudojasi tik komunistai

B. JABLONSKIS

Buvusio prez. R. Nixono ir H. Kissingerio pasėta nuolaidos sekla ne tik gerai prigijo, bet ir auga. Deja, vaisiais naudojasi

Sovietų Sąjunga ir jos pavergti kraštai. Amerikos ir Europos pramonikai lenktyniaudami sta to Sovietams ir Maskvos globotiniams modernias įmones. Jos naudojamos Varšuvos sąjungos karinėms jėgoms ginkluoti moderniais ginklais. Kada nors jie bus panaudoti mums palaidoti.

Nieko nepasimokė iš II pasaulinio, Korėjos, Indokinijos karų, Vengrijos ir Čekoslovakijos įvykių laisvosios valstybės. Šie įvykiai aiškiai parodė tikrąjį Maskvos veidą ir jos užmačius laisvą pasauliui užgrobti. Nuolaidos visiškai atveria vartus į vakarų pasaulio technologinę pažangą ir stiprina komunistų ekonominę ir karinę jėgą.

Galimas daiktas, jei ne detentės Helsinkio suvažiavimas greitai nebūtų įvykęs. Nebūtų pasirašyta ir sutartis, kuri padėtų tik Sovietams. Tai patvirtino pats Brežnevus: "Nė viena valstybė neturi teisės kištis į kitos vidaus reikalus." Gali Kremlius atleisti kiek varžtus, bet ne tiek, kiek vakariečiai pageidauja.

Nuo Europos okupacijos Sovietus galėjo sulaukyti prez. Rooseveltas. Kai skolino Sovietams ginklus ir davė maistą, turėjo patatyti sąlygą ir gauti šimtaprocentinį raštą sutikimą, kad, kuriai pasibaigus ir susitarus sąjungininkams dėl Europos užimtųjų kraštų, visos okupacinės jėgos iš jų pasitrauks. To nebuvo padaryta.

Pavojingas žaidimas

Prez. G. Fordas tęsia tą pačią politiką ir pataikauja sovietams. Užmiršo Indokinijos karą ir Kissingerio pasirašytą sutartį, kuri išdavė 9 mil. kambodėčių, 15 mil. Pito Vietnamo gyventojų komunistų vergijai. Šie žmonės tapo Kissingerio pataikavimo komunistams aukomis. Visa Indokinija ir Pacifiko salos yra komunistų grėsmė.

Detentės pagimdyta sutartis nepatarnaus ir nesukraus 1976 m. rinkimams didelio balsų kraščio, kokio dabartiniai vadovai tikisi iš Helsinkio sutarties. Ji supykdytė ne tik nuosaukiuosius respublikonius, bet ir demokratų. Labiausiai Fordo politika jaučia si apvilti tie Amerikos piliečiai, kurių tėvynės valdo komunistai. Ten atsiųsti Maskvai paklus-

nūs pareigūnai ar vietiniai kankina ir kiša į kalėjimus tų kraštų žmones.

Prez. Fordas prieš Helsinkio suvažiavimą ir po jo lankė Vak. Vokietiją, Lenkiją, Rumuniją ir Jugoslaviją. Jei tai vyko sąryšy su būsimais rinkimais, tai didžiulė klaida. Dar neužmiršta Berlyno siena, Rytų Berlyno darbininkų malšinimas sovietiniais tankais, Lenkijos darbininkų streikai, Vengrijos ir Čekoslovakijos įvykiai, kur žmonėms laisvę traukė Sovietų tankai. Šie įvykiai gerai žinomi Amerikos piliečiams.

Tito partizanai, remiami Maskvos, išžudė žymiausias serbų, kroatų, slovenų, vengrų ir kitų tautų patriotas ir sukūrė vergų valstybę Jugoslavijoje. Kroatai ir šandien kovoja dėl atskyrimo nuo Jugoslavijos. Tito juos negailestingai žudo, kiša į kalėjimus ir darbo stovyklas. Šių tautų žmonių nemažai yra Amerikoje ir jie nėra palankūs Jugoslavijos režimui.

Nepasitenkino atgarsiai

Ne tik Amerikos, bet ir kitų kraštų politiniai kritikai teigia, kad Helsinkio sutartis Sovietams atidavė viską, ko jie siekė nuo 1954 m. Ji neapsaugos nei taikos, nei Sovietų piliečiams suteiks laisvę. Pasirašyta tik dėl Sovietų ir su jais sugyvenimo. Sutartis atpa-laidavo milijonus dolerių, tūkstančius agentų ir agitatorių, kurie buvo naudojami Vakarų Europos valstybėse. Pinigai ir agitatoriai permetami į Portugaliją komunistų partijai stiprinti. Sovietai siekia šį NATO narį pavertti komunistiniu satelitu. Vakarų valstybės nieko negali padėti Portugalijai, nes suvaržytos tik ką pasirašytos Helsinkio sutarties.

Daugumas Amerikos piliečių nerimauja ir reikalauja iš vyriausybės atsiskaitymo, kuris parodytų, kiek iš nuolaidų Amerika turi naudos. Jos gėrybės plaukia į Sovietų Sąjungą ir jos satelitus lengvomis sąlygomis, bet nematyti, kad ir Amerika ką gautų.

Kolumnistas L.E. Prina iš Washingtono praneša, kad prezidento spaudos sekret. Nessen įtaigojo, kad sutartis nėra "Legal binding Treaty". Tačiau tikriausiai nėra tokios nuomonės Sovietai. Jie ją laiko savo politinių laimėjimų apvainikavimu.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENE

17

Moroke Moulay Idriss miestas laikomas šventu, kaip Saudi Arabijoje Meka. Čia gyveną žmonės yra tokie fanatikai, kad kitatikių net pro vartus neįsileidžia, o kartais net pro šalį važiuojančių turistų autobusų akmenimis apmėto.

Tai piligrimų miestai, kur per didžiulias šventes suplaukia minių minios iš artimų ir tolimų vietovių. Du kartus į dieną mečetėje vyksta pamaldos. Tuo laiku bokšte iškeliama balta vėliava.

Gražus vaizdas nuo kalno. Smalsu būtų ir iš arčiau jį apžiūrėti, bet Dirk krato galvą:

— Ne, ne, aš atsakingas, aš juos turiu visus gyvus ir sveikus parvežti.

Dar atsikukė žiūrim į pakalnę boluojantį miestą, iki jį pasiepia kalva, kurios viršūnė kyla tik gėrėjoms nuostabiui vaizdu.

Zemė čia jau ne rausva, bet juoda. Alyvų ir vynuogių eilės atrodo lyg žaliai — geltonai dryžuota marška. Lauke žagė tempia arklys. Jo vertė čia ypatingai aukšta tarp visų tų muly ir asilų. Tolumoje dūmų kamuolius pukuoja du fabriko kaminai. Bet oro tarša čia niekas nesiskundžia. Beveik smagu žiūrėti į tas tamsias juostas, kylančias į dangaus erdves.

Plokšti namų stogai, apkrauti geltonais melionais, svogūnais ir kitomis daržovėmis, atrodo lyg pasipuošę šventei. Sodybas juosia aukšti, nuožulniai susmęgtų stagarų tvoros. Tie stagarai čia labai naudingi —

juos kūrėna, naudoja statybai ir neretai matai asiluką lyg su šleifu, tempiantį stagarų glėbį namo. Šalia drebtinių vienaaukščių namų, kyla ir dviaukščiai, su pagražinimais, piešiniais ant sienų.

Artėjam į didmiestį.

Meknes

Sustojam Transatlantique viešbutyje. Nuo balkono matyti lygus miesto panoramą, kurioje, beveik simetriškame atstume išsidėstę, kyšo bokštai. Kiekviename jų iš ryto skambės muezzinų balsai, skelbia naują dieną.

Po nuobodžių pietų su pavargusiais bendrakeiviais važiuojam apžiūrėti miesto.

Mr. Benny, naujas vadovas, nedidelio ūgio, tankiai susiraičiusiais juodais plaukais, baltu djellabiu ir užsirišusiom minkštom šlepetim mažai kuo skiriasi nuo kitų vadovų. Visi jie, atrodo, baigę tą pačią mokyklą, nes visi kartojasi, net tuos pačius juokus pasakoja. Bet šiaip simpatiškas vyrukas, nors ir išsi-bląškęs.

Pirmieji gyventojai čia atsikraustė iš rytų apie 10 šimt. ir pastatė Tagrart tvirtovę. Bet Meknes iškilo tik 17 šimt., Moulay Ismail laikais. Europų tuo laiku buvo renesanso gaidynė, o Morokas, atskirtas nuo kitų kraštų, gyveno genčių kovų laikotarpi. Nors sultonas ir buvo visagalys krašto valdovas, jo jėga nesiekė tarp kalnų išsiblaškiusių berberų. Bet Moulay Ismail sėkmingai apsaugojo kraštą nuo augančios turkų imperijos įtakos ir iškilo pasaulio istorijoje kaip jdomi ir galinga asmenybė. Su 30.000 Sudano vergų pagalba jis pastatė Meknes ir padarė jį krašto sos-

tine. Dabartinis Moroko karalius yra Moulay Ismail palikuonis.

Šiuo metu Meknes gyvena 250.000 žmonių. Net 130.000 jų susispietę medinjo — senoj miesto daly. Dauguma jų yra berberai. Bet, kaip ir kituose Moroko miestuose, čia gyvena daug žydų ir užsieniečių. Net Pranciškonų seserys turi čia vienuolyną.

Važiuojam apie 25 mylias ilgio mūrinę miesto sieną, kuri kažkada buvo apsauga nuo priešių. Ji tokia plati, kad senais laikais ant jos pataliodavo raita sargybą. Dabar ji skiria senąjį miesto dalį nuo naujos. Per Bab Berdain vartus įvažiuojam į šilkmedžių alėją, kurių lapais mintą mažai sutvėrimai audžia šilko siūlus. Čia kapinės su paminklais ir šventovėmis, o kai kur akmenis vonia. Ir į pomirtinį gyvenimą žmogus keliauja skirtingose karietose. Bet visus mirusius suvynioja į paklodę ir, atsukę veidą į Meką, kasa į tą pačią žemę. Ten jau, tur būt, visi lygūs.

Mela žydų kvartale gyvena 250 šeimų ir turi 15 sinagogų. Daugumas jų yra iš Ispanijos, bet visi kalba arabiškai, turi tuos pačius papročius ir net atrodo kaip arabai, tik moterys neprisidengia veidų.

Dideliame pastate aklytų lignonė. Moroke daug kas serga trachoma ar praranda regėjimą nuo narkotikų. Bet gatvėse nematyti ligotų žmonių, nebent vieną kitą luosą sutinki.

Prie kino stovi ilga eilė vyrų.

— Ar moterims uždrausta į kiną eiti? — klausiu vadovo.

— Ne, bet vyrai žmonių nesiveda, nebent su mergaite ateina.

(Bus daugiau)

Spaudoj ir gyvenime

AR PASKĖSIME VYNO MAREŠE?

Vakarų Europos Bendrijos kraštai vargsta su sviesto ir mėsos perprodukcija ir dar neseniai savo sandėlius tuštino perdudami pusvėlinį sviestą ir mėsą Sov. Sąjungai, bet vietos rinkoje palaikydami aukštą kainą.

Dabar panašiai ir rinką įžengia vynas. Dar prieš keletą metų vynu kaimos Europoje buvo aukštai pašovę šventei. Sodybas juosia aukšti, nuožulniai susmęgtų stagarų tvoros. Tie stagarai čia labai naudingi —

Australijos lietuvių sporto klubų atstovai ir jų federacijos vadovybė

Nuotr. A. Budrio

PASKALIS — SKAIČIAVIMO MAŠINOS PRADININKAS

Skaičiavimo mašinas gamino prieš 300 metų

JONAS MIŠKINIS

Jau daugiau kaip trys šimtai metų skiria žmoniją nuo žymaus išradėjo B. Paskalis. Tačiau tos idėjos, kurias besiformuojančio racionalizmo epochoje pagimdė jo genialus protas buvo išvystytos ir įkūnytos tik XX amž. Jis 1645 m. sukūrė skaičiavimo mašiną, išdėstė tikimybių teorijos idėjas, o savo filosofijoje aiškino žmogaus būtį. Paskalis įėjo į matematikos mokslo istoriją, kaip integralinio ir diferencialinio skaičiavimo pradininkas, kelio teoremių autorius, fizikoje žinomas, kaip hidrostatiškos mokslo kūrėjas, atmosferos slėgimo tyrinėtojas, davęs idėjų sukurti barometrą bei altimetrą.

Blezas Paskalis buvo ne tik puikus mokslininkas, tyrinėtojas, bet ir labai prieštaringa, kupina paradoksų asmenybė. Jo biografiniai duomenys tokie:

Gimė B. Paskalis 1623 m. birželio 19 d. Prancūzijoje, Overni provincijos miestelyje Klermon — Ferane. Jo tėvas tuomet ėjo karališkojo patarėjo pareigas šioje provincijoje ir garsėjo kaip matematikas. Ketverių metų berniukas jau skaitė ir rašė. Persikėlus šeimai gyventi į Paryžių, sūnus atsitiktinai sužinojo, kad jo tėvas domisi matematika, ir jis paprašė paaiškinti, kas yra geometrija. Tėvas jį apibūdino tik bendrais žodžiais, sakędamas, jog tai mokslas aiškinantis, kaip braižyti taisyklingas figūras ir nustatyti tarp jų santykius. Tačiau imlaus proto vaikai to neužteko. Jo žaidimo kambaryje, ant sienų, grindų — visur anglimi būdavo pribraižyta įvairių geometrinių figūrų. Jis čia aiškino figūrų savybes, formulavo teoremas ir padarė išvadą, jog trikampio kampų suma lygi dviem staties kampams. Tėvas buvo nustebintas vaiko brėžinių ir samprotavimų aprašais. Nors vaikas nežinojo geometrijos terminų, bet jo sprendimai iš esmės buvo teisingi. Taigi tėvui beliko atrinkti spintą su paslėptais matematikos vadovėliais. Blezas ne tvėrė iš susižavėjimo, skaitėdamas Euklido geometrijos "Pradus".

Nuo pat mažų vaikystės dienų visus stebino jo nepaprastas rimtumai ir smalsumas. Visą ką apėmė jo akys ir išgirdo ausys, jis stengdavosi pažinti, atskleisti daiktų esmę. Kartą pusryčiaudamas jis pastebėjo, kad sudavus peiliu ir fajanco lėkštę, skamba, bet, palietus lėkštę pirštu, garsas išnyksta. Kur jis dingsta? Savarankiškai aiškindamasis šiuos klausimus, dvilinkamėtis berniukas Paskalis parašė pirmąjį traktatą apie garsą. Tai buvo anaipol ne vaikiškas darbas. O kaip jam sukako 16 metų, jis parašė traktatą apie kūgių pūvius, kuriame suformulavo garsiają teoremą, "jas".

— Statistika parodo, kad dažnas amerikietis, praėjus penkeriems metams po vestuvių, liaujasi bučiavęs savo žmoną. Gydytojai, konstatuojantys šį faktą, laiko jį visuomenės sveikatos veiksniu, nes "sumažėja galimybė pernešti bakterijas".

LAISKAI "DRAUGUI"

PARAIŠKIMAS LB PREZIDIUMO PIRMININKUI

Pranešu, kad nuo šios dienos išstoju iš JAV LB VII tarybos narių.

Jau kuris laikas LB vyksta krizė ir vis labiau ryškėja joje skilimo plyšys. Tačiau ir paskutinėje tarybos sesijoje Clevelande visai nebuvo ieškota būdų, kaip atgauti L. B-nei pasitikėjimą plačioje lietuvių visuomenėje ir kaip grąžinti jai visus lietuvių apimančios organizacijos pobūdį.

Prieš tarybos sesiją mano viešas pasiūlymas, kaip reikėtų bandyti eiti prie LB vienybės atstatymo, visai nebuvo svarstomas. O aš pats sesijoje negalėjau dalyvauti dėl sūnaus labai sunkios ir kritiškos ligos.

Neteko pastebėti, kad ir krašto valdyba būtų parodžiusi ryškesnį pastangų L. B-nėje atsiradusiai krizei pašalinti. Todėl tokiose aplinkybėse mano pasilikimas šioje septyntojėje taryboje darosi beprasmiškas ir nereikalingas.

Noriu tikėti, kad kitai tarybai, atstunatai, gal pavyks L. B-nę vesti keliais, einančiais į vienybę ir į susitarimą su kitomis bendrinėmis organizacijomis.

Su gilia pagarba

Dr. Leonas Kriaučiūnas
1975 m. rugpjūčio mėn. 15 d.

PATIKSLINIMAS

"Draugo" 187 numeryje Vl. Rmjs. parašė reportažą iš Union

Kazio Barausko

Is Draugo RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo animimui kun. P. Patlabos rūpestis Aloyzas Baronas atrinko aktualiusus. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedidino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

J. Misknis

Pier. užvardintą "Naujausios žinios ir blondinės laivas". Tame rašinyje, nežinodamas faktų, jis pasiepė "vieną organizaciją", kurios nariai "uniformuoti, medaliais pasipuošę..." Būdinga, kad jis tai daro jau ne pirmą kartą.

Tiesos ir žurnalistinės etikos labui būtų naudinga, kad Vl. Rmjs faktus surinktų ir paskaijuos skelbtų.

K. Mkv.

VABZDŽIŲ HARMONAI

Prieš kelerius metus Anglijos Cambridge universitete mokslininkas S. Medrelas atkreipė dėmesį į pranešimą, kad DDT sukelia vabzdžių organizme gausų vandens išsiskyrimą. Organizmui netekus vandens, pasikeičia hemolimos sudėtis, ir kyla pavojus gyvybei. Medrelas ištyrė, kaip įvairūs insekticidai veikia blakės (Rhodnius) vandens išsiskyrimą. Paašikėjo, kad visos tos medžiagos (jų esti daugiau kaip 409, ne tik paralyzuoja vabzdį, bet ir sukelia gausią skysčių sekreciją.

Jis imdavo apnuodytų vabzdžių hemolimos pavyzdžius ir jais paveikdavo išpreparuotus sveikos blakės Malignus vamzdelius. Tuojau gausiai išsiskirdavo skysčiai, ypač praradus vabzdžiui koordinaciją — paralyžiaus pradžioje. Mokslininkas ištyrė, kad hemolimoje esama diuretinio hormono. Be to, išaiškino ir kitą hormoną, kurį atpalaiduoja, apnuodijus blakę insekticidais. Tai jau plačiam veiksmas, padedantis išsitempti pilvelio kutikulai, ir 12 kartų prašoka blakės svorį.

Taigi insekticidai atpalaiduoja labai daug hormonų, ir dėl to vabzdžiai žūva. Kai, kurie tyrinėtojai mano, kad gal šiuos hormonus būtų galima vartoti kaip insekticidus. Mat, dabartiniai insekticidai nepakankamai specifiški, lengvai kaupiasi paukščių ir kitų gyvūnų organizme, be to, vabzdžiai įgyja atsparumą šioms medžiagoms. O hormonai ir jų junginiai yra labai specifiški. Tačiau, pvz., blakės hormonas veikia tik labai ribotą vabzdžių grupę ir neveikia kitų grupių. Todėl ši problema vis dar yra tyrimų stadijoje.

— Niekas nepadarys laimingų tokio žmogaus, kuris to nenori.
T. Allen

— Kai draudžiama kalbos laisvė, prasideda demokratijos artėjimo sukietėjimas, laisvosios institucijos darosi formomis be gyvybės ir artėja respublikos mirtis.
— W. R. Hearst

THANKS FOR BEING CAREFUL...

Only You Can Prevent Forest Fires.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali būti kaina visiems prieinama.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7522
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Irengio mėsia ir užmestv naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymui pėdus air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir žininau ir carantotai.
DONAS ZUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai irengiu vonias virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdarą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radija.
Stereo ir oro vėsinimai
Paravimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaumame ir valome
visu rūšių grūdus.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.
SERAPINAS — 778-0205

Radio Programa

Seniausio Lietuvių Radio Programa
Naujojo Anglijos iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šia programa veda Steponas J. Minkus. Bizio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, doplerų certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2787; 254-3820
V. Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdau naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi apšildau perdirbu dūjų dujų. Iduo vandens šildytuvus. Kreiptis į
A. BANYŠ — 447-8806

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5890

MOVING

GERENAS perkamto baldus ir kitas daiktus, ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdaras.
TELEF. — WA 5-9063

A. VILIMAS MOVING

Apdaras perkamto baldus ir kitus daiktus
823 WEST 94th PLACE
Tel. — Frontier 6-1882

REAL ESTATE

Mūr. bungalow, 43 pėdų sklypas, central šildymas Whipple ir 63-čia. Nebrangus.
3 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 80 p. sklypas. Central šildymas. Geras butai atskirai. Tik \$43,000.
Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklepe. 2 auto garažas. Central šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.
10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878
5 1/2 kamb. Ranch-type mūras, 3 miegamieji, kilimai, įrengtas rūsys, centralinė gazo šiluma ir air conditioner. Lotas 35x125. 434-4129

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

BRIGHTON PARKE

2-ju aukštų mūr. namas — biznio patalpa apačioje, butas viršuje. Kaip naujas 2 maš. garažas. Kaina \$28,000.00 arba pasiūlymas. Kreiptis į savininką tel. 523-0645

QUEEN OF MARTYRS

BY OWNER
Sharp 5 Rm. Brick Georgian 2 car garage, side drive, semi finished bsmt, crptg., stove, washer & dryer incl. Near all schools.
Only \$29,500
104th & Hamlin — 445-9632

Appl. 71-os ir California 2-ju butų namas.

Aluminum apkalas. Labai geram stovy. 2 maš. garažas. Geros pajamos, žemi mokesčiai. \$30,500. Skambint po 2 val. popiet — 776-5794

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning, karpetai, garų žais beisentas, 2 auto garažas. Tuoj galio užimti. Marquette Parke. \$29,750.
2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai. Įrengtas beisentas. Per mėnesį gaunama viena buta. Arti parko. \$35,700.
Grazus Georgian 5 kamb. 40 p. lotas, 2 auto garažas. Jau turime raktą. Arti ofiso. \$18,250.
6 kamb. "expandable" 18 metų mūras. 2 auto. garažas. Marquette Parke. \$23,900.
6 kamb. mūro namas. 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pko. bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.
8 butų mūras. Naujas gazo šildymas. Nauja elektra. Alumin. lanai. \$15,000 pajamų metams. Arti mėsų \$17,700.
Linkus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismento gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie — Nabisco. \$27,650.
1 1/2 aukšto, 18 metų mūras. 2 butai, 2 auto garažas. Arti mėsų. Liga verčia atiduoti už \$33,500.
2 aukšto mūras puikūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. suauam bamente. Naujas gazo šildymas. Garažas. Arti mėsų. \$26,500.
Pietus ir pigus lotas su garais. Arti Maria High School. \$6,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pilninti PILIETIŠKES PRASYMAI ir kitoki blaškai

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoti, bet tinka ir visų liučių atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreiptis į "Draugo" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

FROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biznio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Gerai einantis biznis ant biznio gatvės. Žemiau savikainos. Pajamų \$18,000 i metus. Savininkui taverna ir butas. 4358 S. Western Ave.

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas Marquette Parke ant 69-tos ir Artesian 5 kamb. antrame aukšte gražus, modernus butas nuo 1 rugsėjo. Pageidaujama suaugusiems. 476-0686

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL OFFICE

Small Loop office, typing necessary, no steno, various clerical duties, good pay and benefits.
Call: 922-5034

TRAINEE

For Data Entry Terminal Machine Accounts receivable knowledge helpful Near Train Stations
• GOOD SALARY
• FULL PROGRAM OF EMPLOYEE BENEFITS
PHONE — 339-5490

DRAFTSMAN OR DRAFTSWOMAN

Must read & interpret English
B & W ENGINEERING, INC.
542 S. Dearborn St.
Suite 1400
Tel. 431-1291

SHORT ORDER COOK

MALE OR FEMALE
9 A. M. to 4 P. M.
Excellent income. Fringe benefits. Apply in person.

BUTTERFIELD COUNTRY CLUB

31st & Summit
HINSDALE, ILLINOIS

ISIGYKITE DABAR

GERA DOVANA MARCIOMS, ZENTAMS

IR AMERIKIEČIAMS
LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.
Si knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairiomis progomis ir niekad nepasenta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymas siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šubas
Testamentai su legaliskomis formomis bei afidavitais jau gaunami.
Tai nauja pagerinta laida
Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.
Gaunama "DRAUGE"
Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00.
Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

VLIKAS IR HELSINKIO KONFERENCIJA

"Mūsų nuvykimas buvo tikrai prasmingas"

VIKTORAS NAKAS

Ketvirtadienį, rugpjūčio 7 d., Vliko būstinėje New Yorke susirinko trylikos Vliko valdybos narių ir lietuviškos spaudos bei radijo atstovų. Vliko pirmininkas dr. Kestutis Valiūnas buvo sušaukęs šį posėdį, kad galėtų papasakoti baltiečių nuveiktus darbus Helsinkyje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos metu.

Pasveikinęs atvykusius, dr. Valiūnas pabrėžė, kad Vlikas aktyviai reagavo į Helsinkio konferenciją ir kad "Lietuvos laisvės byla eina toliau". Įvykusi saugumo ir bendradarbiavimo konferencija turėjo nepaprastą svarbą visiems. Sovietai taikos konferencijai aršiai kovojo dvidešimt metų. Kadangi Sovietai taikos konferencijos negalėjo suorganizuoti, tai Helsinkio susirinkimas virto, Europos spaudos žodžiais, "ersatz" taikos konferencija. Vlikui buvo svarbu Helsinkyje dalyvauti, nes nuo pat antrojo pasaulinio karo pabaigos Vlikas reikalavo taikos konferencijos, kuri atstatytų laisvą Lietuvą. Vlikas nuvažiavo į Helsinkį šiai "ersatz" taikos konferencijai priminti, kad susirinkusieji turi pareigą išlaisvinti, o ne išduoti Pabaltijo valstybes.

Dr. Valiūnas tvirtino, jog Vlikas konferencijai buvo gerai pasirodęs. Ilgą laiką žinojo, kad tokia baigiamoji konferencijos sesija įvyks, tad ir galėjo atitinkamai reaguoti. Be to, derlius buvo paruoštas per baltų pirmą kelionę į Helsinkį (ir kitur Europoje) 1973 metais.

Tos pirmos kelionės dideli rezultatai buvo du. Pirma, kadangi Vliko atstovai 1973 m. susitiko su įvairių Europos kraštų užsienio ministeriais ir kitais pareigūnais, Vliko atstovams Europoje, besirušiantiems šiai konferencijos sesijai, buvo lengviau atkreipti valdžių pareigūnų dėmesį. Antra Europos ir JAV spauda prisiminė 1973 m. skandalą ir šį sykį domėjosi baltiečių byla. JAV, olandų, vokiečių, suomių, švedų ir belgų spauda mūsų veiklą atidžiai sekė. Anot dr. Valiūno, "mes neturėjome su spauda susisiekti. Jie su mumis susisiekė. Jie žinojo, kas mes esame, kodėl mes atvažiuojame".

Toliau Vliko pirmininkas detaliai papasakojo apie savo tris dienas Helsinkyje kartu su Uldis Grava, Pasaulio Baltų santalkos pirmininku, ir su kitais baltiečiais. Dr. Valiūnas ir Grava pirmadienio, liepos 28 d., vakare išskrido iš New Yorke į Helsinkį, trumpai sustodami Amsterdame. Valiūnas bijojo, kad suomių jam New Yorke aerodrome pasakys neskristi į Suomiją, nes ten jo neįsileis. Bet tai neįvyko.

Antradienio, liepos 29 d., rytą lėktuvas nusileido Helsinkio aerodrome. Stovėdamas eilėje perėjimui per suomių kontrolę, dr. Valiūnas pamatė vieną vyrą sėdintį užpakaly kito, kuris tikrino atveitų pasus. Sėdintįjį dr. Valiūnas atpažino. Jis buvo Suomijos policininkas su kuriuo Valiūnas jau turėjęs reikalų kai pabaltiečiai buvo suimti 1973 metais. Netrukus saugumietis pastebėjo Gravą ir Valiūną eilėje ir pribėgo prie jų. Suomių policininkas pasisveikino su latviu ir lietuviu ir iškvietė juos iš eilės, nuvedė į kambarį. Suomių patikrinę, kad jiems reikia pasikalbėti ir kad tik "dešimt minučių sulaikysime". Tas trumpas sulaikymas tęsėsi keturias valandas ir dvidešimt minučių. I dr. Valiūno klausima, "ar mes esame suarėnti?", saugumietis atsakė "ne". "Tad kodėl negalime eiti?", atkirtė Valiūnas. Saugumietis patikrinęs, kad jis pabaltiečių kovą labai gerai supranta ir užjaucia. Tačiau jiems reikia gauti suomių valdžios leidimą pasilikti Suomijoje. Jeigu jis, saugumietis, nebūtų juos sulaikęs aerodrome

me ir jeigu KGB agentai apie tai būtų sužinoję ir būtų pranešę Suomijos valdžiai, jis būtų pradėjęs savo darbą.

Priežastis, kodėl Valiūnas ir Grava taip ilgai sėdėjo nelaisvėje, buvo, kad suomių negalėjo nuspręsti, ar leisti baltiečiams pasilikti, ar juos iš Suomijos pašalinti. Reikalas ėjo iš vienos ministerijos į kitą. Keturias valandas pasai buvo iš baltiečių atimti net tris kartus. Sulaikymo metu dr. Valiūnas prašė ir gavo leidimą susisiekti su Amerikos ambasada. Jo nuomone, JAV ambasadorius Helsinkyje pagreitino baltiečių paleidimą ir darė įtakos leidimo gavimui pasilikti Helsinkyje. Kai toks leidimas buvo pagaliau suteiktas, suomių Valiūną ir Gravą išėjo nesinaudoti "kie tesnių" priemonių išreikšti savo nepasitenkinimui Helsinkio sutartimi.

Valiūnas ir Grava negavo leidimo įeiti į viešbučius, kur Europos ministrai pirmininkai buvo apsisistoję. Visvien Valiūnas ir Grava aplankė kelis ambasadorius.

Jų buvo labai šiltai priimti, turėjo progos pasikalbėti su JAV delegacijos nariais, kurie nebuvo labai simpatiški baltų bylai. Tie amerikiečiai aiškino kad iš tiesų konferencijos akto sienų neličiamumo dalis padės, o ne kokia baltiečių. Be to, visi konferencijos dalyviai už dvejų metų susirenka patikrinti, ar Sovietai vykdo savo pažadus. Nors jie nesutiko su baltiečių pasipriešinimu konferencijai, tačiau šie prezidento Fordo patarėjai pagėdavo, kad baltiečiai su Fordo vyriausybe laikytų glaudesnius ryšius.

Iš visų pasakytų valstybių galvų kalbų Prancūzijos prez. Valery Giscard d'Estaing kalba buvo palankiausia Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Savo kalboje prezidentas d'Estaing pareiškė, kad prancūzai laikosi anksčiau nustatytų Europos sienų. Baltijos valstybių atžvilgiu tai reiškia, kad prancūzai dar pripažįsta laisvą Pabaltiją. Kad Prancūzijos prezidentas tokį pareiškimą padarė, buvo, anot dr. Valiūno, Lietuvos atstovo Prancūzijoje dr. J. Baltrušaičio nuopelnas.

Kai suomių dr. Valiūną ir Gravą tardė Helsinkio aerodrome, jiems labai rūpėjo žinoti, ar baltiečiai šauks spaudos konferenciją saugumo konferencijos metu. Mat, suomių nepaprastai bijojo spaudos žodžio. Baltiečiai irgi nepaprastai vertino spaudos galimumą. Kad tikrai būtų atkreiptas publikos ir spaudos dėmesys, estų ir latvių grupė iš Švedijos buvo paruošta demonstracijoms. dr. Valiūnas buvo vienintelis lietuvis Helsinkyje. Pastangos susi-

siekti su Švedijoje gyvenančiais lietuvių nepavyko. Demonstruoti dainų mažomis, judriomis grupėmis ir naudodami įvairiausius metodus, — viena gora prisirakino prie elektros stulpo, — baltiečiai spaudos atžvilgiu uždavinį šimtu procentų pasiekė.

Konferencijos metu iš visų baltiečių tiktai du latviai buvo areštuoti. Jie vieną vakarą sustojo prie viešbučio, kuris iš tikrųjų buvo baltiečių veiklos centras. Nežinodami, kad tas viešbutis, prie kurio jie sustojo, buvo baltų centras ir kad dėl to jis buvo suomių saugumo apsuptas, jie pradėjo kabinti plakatus ant automobilių. Suomių juos tuojau pat suėmė (berods, tokia latvių veikla buvo prieš įstatymus), bet po pusantros valandos paleido.

Penktadienį, rugpj. 1 dienos vakare, dr. Valiūnas ir U. Grava išskrido į Stockholmą, kur sekant tą dieną sušaukė spaudos konferenciją. Joje dalyvavo maždaug penkiolika žurnalistų. Konferencija sėkmingai pavyko. Pačių korrespondentų bendra nuotaika buvo, kad Helsinkio susirinkimas buvo laiko gaisrinimas.

K. Valiūnas apgailestavo, kad nepavyko susitikti su Europos socialistų vadais, kurie turėjo savo kongresą Stockholme tuoj po Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos. Tačiau, dr. Valiūno žodžiais, aplamai "nuvykimas buvo tikrai prasmingas". Jis aiškino, kad konferencijai pasibaigus, Vliko veikla eina į naują etapą. Ryšium su tuo jis paminėjo, kad Vakarai laukia konkretaus detentės įgyvendinimo. Iš dr. Valiūno pareiškimų šių eilučių autorius padarė išvadą, kad Vlikas kartu su Vakarais spaus Sovietus įgyvendinti Helsinkio deklaraciją. Sovietams tai nepadarė. Vlikas atkreips Vakarų dėmesį į šios deklaracijos pažeidimą. Vliko veikla eina į naują etapą ne todėl, kad Sovietų Sąjunga būtinai pasikeis, bet todėl, kad Sovietams spaudimas iš Vakarų bus intensyvesnis, negu anksčiau todėl, kad kai kurie Vakaruose tikrai laukia ir tikisi matyti Sovietų Sąjungos sušvelnėjimą.

ZUVEDROS PUOLĘ ŽMOGŲ

Vak. Vokietijos lakūnas Manfred Gerlach su mažu keleiviniu lėktuvu ir 2 keleiviais skrido iš Tūnezijos į Korsiką. 35 km nuo kranto sugedo lėktuvas ir jis laimingai nusileido į jūrą. Kaip geras plaukikas, patikęs savo keleivius plūduriuoti ant lėktuvo, jis nutarė plaukti į krantą pagalbos. Po kelių valandų jam beplaukiant, jį užpuolė žuvedrų pulkas. Su savo aštriais snapais jos kapojo jam galvą, rankas, kojas, nugarą. Lakūnas gynėsi kiek įgalėdamas, paukščiai nuskrisdavo ir vėl sugrįždavo. Po 24 valandų plaukimo jis pagaliau kraujuotas, su perkaptu skruostu pasiekė krantą, kur jį begulintį atrado žvejys. Jo du keleiviai vėliau buvo rasti jūroje nebegyvi.

A. T.

Montrealio lietuviai skautai savo stovykloje.

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

MŪSŲ KOLONIJOSE

Philadelphia, Pa.

PRADEDA STUDIJUOTI

Lietuviško jaunimo veržimasis į mokslą teikia mums didelio džiaugsmo. Kiekvieną rudenį vis naujos gretos pirmą kartą peržengia universitetų slenksčius.

Šį rudenį filadelfiškams gerai pažįstama Aušra Kananavičiūtė, gavusi stipendiją, pradeda studijuoti Pennsylvanijos universitete.

Praėjusį pavasarį Aušra baigė Bishop Conwell aukšt. mokyklą, Levittown, Pa., viena iš pirmųjų mokinių. Priklausė gimnazijos laikraščio redakciniam kolektyvui. Kaip gera mokinė

buvo atžymėta pagyrimu.

Ji mums lietuviams miela ir žinoma, kaip gera deklamatorė, kurios gražiai tariamą dailų žodį girdėdavom per lietuvišką radijo valandėlę ar įvairiuose parengimuose. Ji puikiai vartoja lietuvių kalbą su gražia tar-sena. Aušra baigė aukštesniąją lituanistinę (12-kos skyrių) mokyklą pirmąją mokinę. Ji redagavo tos mokyklos literatūros laikraštėlį "Spindulius", priklausė tautinių šokių grupei ir dainavo "Vilties" chore.

Aušra atetininkė nuo pat mažens. Ji ėjo pirmininkės ir kitas pareigas moksleivių ateitininkų valdybose ir konkurse.

Jos tėveliai Stasė ir Juozas Kananavičiai gyvena Bristol, Pa. Stasė aštuonerius metus mokytoja lituanistinį mokyklą, o Juozas kelis metus vadovavo aukštesniajai lit. mokyklai Philadelphijoje.

Aušrai pradėdant studijas, jungiamės prie tėvelių džiaugsmo ir jaunai studentei linkime kuo gražiausios sėkmės.

kor.

"Varpas (1885-1899) laikėsi principo, kad lietuviai turi pasitikėti tik savo jėgomis ir dirbti, nelaukdam jokių politinių atmainų.

Aušra Kananavičiūtė

Korp! "Neo-Lituanian" filisteris, chemijos inžinierius

ROMANAS ŠAUDIKIS

išsiskyrė iš gyvųjų tarpo š. m. rugpjūčio mėn. 17 d., 6:13 val. ryto.

Paliko dideliame nuliūdimė ir skausme mylimą žmoną Oną ir pavergtose Lietuvoje gyvenančius dukterį Aureliją su vyru Kasčiū, anūkus Austę ir Teodorą, seseris Ziną, Onutę, Birutę ir Juliją, brolį Praną, svainius Stasį ir Vladą su šeimomis, svainę Aleksandrą Bačeliene su šeima, gyv. Brazilijoje, Eleną Sdzikauskienę su šeima, gyv. Chicagoje, svainį Mečį Rudženską su šeima, gyv. Australijoje.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, rugpjūčio 19 d., 4:00 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Atsisveikinimas su velioniu įvyks trečiadienį, rugpjūčio 20 d., 8:00 val. vakar.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 21 d. 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame: gimines, Korp! "Neo-Lituanian" korporantus ir korporantes, draugus ir pažįstamus palydėti jį į amžino poilsio vietą.

Nulūde: žmona, duklė su šeima ir giminės. Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

JUOZO ŠEŠTOKO

Jau suėjo vieni metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą, uošvį ir senelį, kurio netekome 1974 m., rugsėjo mėn. 8 d.

Lai gailestingas Dievas suteikia Jam amžiną ramybę. Už Jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphijoje, rugsėjo 20 d., 9 val. ryto.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsiti su mumis už Jo sielą.

Likusiai liūdesyje: žmona, dukra, žentas ir anūkės.

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 19 d.

5

A. A.

SOLOMON GADEIKIS

Gyveno Mount Greenwood, Ill. apylinkė, o anksčiau Roselando apylinkė.

Mirė rugpjūčio 16 d., 1975 m., 5:00 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Kedainių apskrityje, Berželio kaime. Amerikoje išgyveno 62 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Stella, po tėvais Satkauskas, dvi dukterys: Joan Shimkus ir žentas John, Anne Kvederas ir žentas Al, 7 anūkai, sūnėnas Justin Merkulis su šeima, pusbroli Dan Lukas su šeima, pusbrolio sūnus John Jason su šeima, Lietuvoje liko sesuo Pranė Merkulis.

Kūnas pašarvotas Sheehy koplyčioje, 10727 South Pulaski Road. Laidotuvės įvyks antradienį, rugpjūčio 19 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į St. Christine parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: žmona, dukterys, žentas, anūkai ir visi kiti giminės. Dėl pilnesnių informacijų skambinkite ST 3-7700.

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. Grovershill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4470

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

Mielam

A. + A. Dr. ANTANUI STARKUI

išskellavus Amžinybėn, žmoną ELENĄ, jų vaikus, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir jungiamės gilioje maldoje už velionies sielą.

Faustina ir Mečys Mackevičiai

Albina Dumbrienė

Nijolė Dumbrytė

Alicija Rūgytė

Emilija ir Balys Pallokalai

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose ANAPILIO PAPERDEJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus eliančio jaunimo nuotakas, atsiminimus mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

APILININKAI MUS

× **Dr. Petras Kisielius**, Ateitininkų federacijos vadovas, vyks į Jubiliejinę stovyklą Dainavoje. Rugpjūčio 24 d., sekmdienį, jis ten skaitys paskaitą tema "Ateitininkų remobilizacija".

× **Prof. dr. agr. Vito Manelio** mirties dešimtmečio minėjimas įvyks rugsėjo 7 dieną Jaunimo centre 11 val. pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Tuojuo po pamaldų salėje bus akademija su menine dalimi. Minėjimą rengia Lietuvių Agronomų sąjunga ir Ateitininkų sendraugų Chicago skyrius.

× **Saulius Girmius**, žinomas jaunesniosios kartos veikėjas, Ateitininkų vadovybės pakviestas skaityti paskaitą jubiliejinės stovyklos metu, Dainavoje, rugpjūčio 25 d. Jo tema: "Vysk. Motiejaus Valančiaus mostas ir dinamika, ruošiant tautą ateitčiai".

× **Ignas Slabšinskas** iš Chicago su Paule ir Vytautu Guadaiciais iš Toronto. Atvyko 4 savaitėms atostogų į St. Petersburg, Fla., patenkinti geru ir šiltu jūros vandeniu. Taip pat dalyvauja Lietuvių klubo pietuose ir subuvime sekmdieniais. Į Chicago, grįš rugpjūčio pabaigoje.

× **Ludvikas Šmulkštys**, "Sėjos" žurnalo redaktorius, pranešė žinias per Sofijos Barcus šeimos radijo programą šeštadieniais, 9:15 val. rytą, Banga AM 1490.

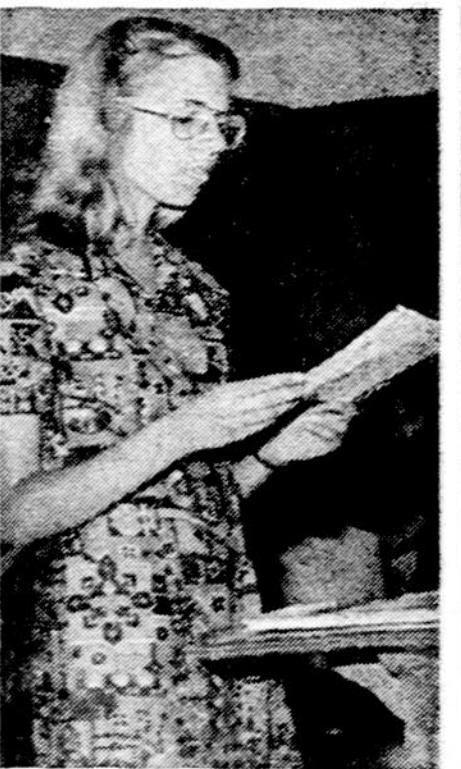
× **Birutė Čiurlionienė**, Reseda, Calif., lankėsi Chicagoje. Užsukusi į "Draugą" ir susipažinusi su laikraščio paruošimo darbu, paliko 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Karolis Lukošius**, mūsų dienraščio uolus skaitytojas Langton, Ont., Kanadoje, atsiuntė didesnę auką. Dėkojame.

× **Leonas Petronis**, Dearborn Hts., Mich., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Petras Čekauskas**, Hamilton, Ont., Kanadoje, atsiuntė didesnę auką. Dėkui.

× **Adam Miliauskas**, Chicago, Ill., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir šiuo metu, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo didesnę auką. Ačiū.

Rita Neverauskaitė skaito Čiurlionio montažo ištrauką Ateitininkų sendraugų stovykloje, Dainavoje. Nuotr. K. Sragausko

CHICAGOS ŽINIOS

JAUNŲ MENININKŲ PARODA

Apie 800 jaunų Chicago menininkų šeštadienį, rugp. 23 d., išstatys parodą savo kūrinius prie Buckingham fontano Grant parke. Už geriausius kūrinius premijoms bus paskirstyta 6.125 dol. Bus skulptūros, tapybos kūrinių, nuotraukų, rankdarbių.

PELNINGA KOMEDIJA

"Love and Death" komedija, kurią filme sukūrė Woody Allen, Chicagoje, 8-se teatruose, truputį daugiau kaip per savaitę davė 150.000 dol. pajamų, o visose JAV-se ir Kanadoje — net 5.5 mil. dol.

LAIDOTUVES SU DŽASU

Laidojant garsų džazo muziką Cannoball Adderley, mirusį rugp. 8 d., Lombard bažnyčioje buvo grojamas džzasas.

VAGYS SKRIAUDŽIA PIRKĖJUS

Net 3 mil. dolerių per metus padarė nuostolių Carson Pirie Scott bendrovės krautuvų vagiškai, kurie išsinešė prekes neįmokėję. Visose JAV-se tokie vagiškai per metus išnešė prekių už 4.8 bil. dol. Tie nuostoliai sudarė apie 2% nuo pardavimų sumos, kad išlygintų nuostolius, turėjo būti pakeltos prekių kainos.

REGISTRUOS BALSUOTOJUS

Rinkimų komisierius Chicagoje paskelbė naują programą — įregistruoti balsuotojais daugiau kaip 100.000 mažumos priklausančių asmenų. Tam darbu bus įtraukta 17 visuomeninių organizacijų, atidaryti 22 registracijų punktai. Darbas visų uolumu bus pradėtas rugs. 2 dieną.

KRYMO KARO NUOTRAUKOS

Chicago Meno institute iki rugp. 31 d. išstatytos Krymo karo (1854-1956) nuotraukos, o taip pat Amerikos civilinio karo fotografijos.

Pabaltijo valstybių vėliavos bylojo lietuvių, latvių ir estų laisvės troškimą budėjimo Chicago miesto centre metu. Lietuviams atstovavo LB Vidurio Vakarų apygarda ir ją sudarančios apylinkės.

Nuotr. Jono Kuprio

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINŲ

— **Solistui Vaeclavui Verikaitiui**, po viešnagės Argentinoje grįžtant į Kanadą, Lietuvių Centras suruošė išleistuves, kuriose dalyvavo rinktinis būrelis centriečių. Vaisėms besibagiant, L. Centro pirmininkas Julius Miliūdas savo kalboje pasveikino svečią ir palinkėjo laimingo kelio, o Argentinai prišiminti įteikė dovaną — matės komplektą, gi visi susirinkusieji jam sugiedojo Igiausių Metų, o svečias padainavo "Skirsiu raudoną rožę", jam lydint akordeonu, p. M. Zavičienė padainavo "Mamyte, nupirki man žirgelį" ir kitas dainas. Panelė Rasai Šoliūnaitė grojant akordeonu, ilgai skambėjo lietuviškos sutartinės. Šiose vaišėse dalyvavo ir svečiai iš Brazilijos p. Totorūnai.

— **Graciela Alejandra Laurutyte**, Roberto ir E. D. Balacek Lauručiu duktė, pakrikštyta Santiago Apostol bažnyčioje liepos 5 d. Krikšto apeigas atliko kun. A. Steigvilas.

— **Susivienijimas Lietuvių** Argentinoje, baigdamas švesti savo organizacijos sukakties minėjimų ciklą, suruošė sukaštutinę vakarienę, kurioje dalyvavo daug svečių. Šią šventę atidarė pirm. R. Stalioraitis kartu su pažindindamas su svečiu iš Kanados dainininku Vaeclavu Verikaitiu, pakviesdamas jį į sceną. V. Verikaitis už tai nuosirdžiai padėkojo. Griežiant orkestrui Sans-Souci, svečiai vaišinosi turtinga vakariene, jai baigiantis įsisūbavo į linksmus šokių.

— **Soi. Vaeclavas Verikaitis** liepos 27 d. koncertavo Buenos Aires lietuviams Aušros Vartų parapijos salėje. Jam akompanavo Alda Čikštaitė iš Buenos Aires. Koncerto pelnas skiriamas Jaunimo kongreso reiklams. Rugpjūčio 24 d. Buenos Aires koncertuos iš Šiaurės Amerikos nvykę sol. Nerija Linkevičiūtė, Bernardas Prapuolenis ir muz. Raimonda Apeikytė. Koncertą ruošia Jaunimo kongreso komitetas. Muzikinio trio išlaidas padengė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės val.

STREIKUOS PROFESORIAI

Chicago miesto kolegijų profesoriai atmetė sutarties pasiūlymą ir nutarė streikuoti.

DINGO KOLEKTORIUS

Monetų kolektočius R. Yabun, 58 m., savininkas Chicago Colnco, 406 S. Michigan, dinglo Los Angeles mieste, kur jis vyko į suvažiavimą, gabendamas 140.000 dol. vertės aukso ir sidabro monetų. Jį aerodrome sutiko jo padėjėjas F. A. Lapa, 43 m., kurį policija dabar sulaikė.

KETURI SUDEGĖ

Degant namui 2802 S. Austin, Cicero, žuvo Jannett Jundt, 41 m., ir jos trys vaikai 8-12 m.: mergaitė ir du berniukai. Kai atvyko ugniagesiai, liepsnos jau veržėsi pro langus ir negalėjo jų išgelbėti.

ATKELIA Į CHICAGĄ

Demokratinė institucijų tyrimo centras didžiąją savo veiklos dalį iš Santa Barbara, Calif., atkelia į Chicago. Centrą yra įsteigęs Robert M. Hutchins.

MIRTIS VAIZUOJANT LAIDOTUVES

Vykdamas į laidojimo direktoriaus koplyčią, trys moterys, nepaisydamos užleistų barjerų, rodančių pavojų, važiuavo per Penn Central bėgius prie Vincennes, Chicagoje. Užlėkęs traukinys trenkė į automobilį, užmušdamas vairuotoją W. M. Brit-ton, 33 m., ir su ja važiuosą N. Cotton, 52 m. Trečia buvo sužeista.

JAUNIMO KONGRESO STUDIJŲ DIENOS

— **Jaunimo kongreso studijų** dienos įvyks apie pusantro šimto kilometrų nuo Sao Paulo miesto, Itaici miestelio apylinkėse Villa Kostka. Studijų dienų reikalams sudaryta speciali komisija, kuri savo darbą sukskirstė į įvairias pakomises. Akademines programos pakomisei vadovauja Zivile Juraitytė. Jau sustatyta studijų dienų programa, kuri patvirtinta viso III PLJK komiteto praėjime posėdyje vykusiame Buenos Aires Argentinoje. Šiuo metu rūpinamasi prelegentų kvietimu ir diskusijoms būreliams vadovų suradimu. Vakariinių programų pakomisė, kuriai vadovauja Julius Tijūnėlis, taip pat sudarė projektą. Sausio 1 d. numatomi paskirų kraštų pasirodymai, sausio 3 d. bus Pietų Amerikos lietuvių rašytojų literatūros vakaras, o sausio 5 d. numatomas kaukių balius. Antanas Aleknačius vadovauja techninei studijų dienų pakomisei, kuri stengiasi sudaryti geresnes transporto ir ūkio sąlygas. Jaunimo kongreso studijų dienos bus sausio 1-6 d.

KANADOJE

— **Baltijos stovyklavietės** paruošiamieji darbai vyksta dažniausia savaitgaliais, lietuviškos tautos būdu. Jų pravedimu rūpinasi Baltijos stovyklos komitetas. Stovyklavietės darbai jau gerokai pažengę į priekį: nukirsta daug nereikalingų medžių, apvalytas rajonas, pastatytos keturios platformos palapinėms statyti, apkalti plastikine berniukų ir mergaičių namukai. Ligi šio laiko jau 36 tūkintiniai įsijungę į darbą. Vėdamas ir pinigais vajus.

— **Aušros Vartų parapija** suruošė smagią gegužinę Palangos vasarvietę. Ramovėnai suruošė gegužinę F. Skruibio vasarvietę, prie Ottawos. Čia buvo suruosta ir "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio gegužinė. Buvo atvykę daug svečių iš įvairių Kanados ir Amerikos vietovių.

PRIGERE EŽERELY

Čikagietis K. Mikota, 16 m., besimaudydamas uždraustoje vietoje — ežerely netoli Glenview — prigirė.

Amerikos legijono Dariaus Girėno Posto Nr. 271 vadovai savo būstinėje, 4416 So. Western Ave., Chicagoje. Iš kairės į dešinę: Adam Paulauskas, komandierius Edward Tyska, buv. komandierius Jules Corbett.

DAINAVIMAS, ČIURLIONIS, MILAŠIUS

Mokytojai ir jaunimas su menininkais (3)

Rugpjūčio 12 d. atsirado muz. F. Strolia. Diena pradėta visų dainavimu — nuo mažiausių ligi seniausių. Pirmiausia pamokė keletą naujų dienų, savo paties sukurtų, o paskui dainavo visi populiariausias ir visiems žinomas dainas.

Dienos vadovu pakviestas L. Elmantas. Pirmąją šios dienos paskaitą (o trečią šio studijų savaitę) apie Čiurlionį skaitė kun. St. Yla. Pirmiausia pasisakė, kas jį asmeniškai riša su Čiurlioniais. Čiurlionis reišėsi muzikoje, tapyboje ir literatūroje. Tapyboje jis neabejojotinas genijus. Prašokęs savo amžiaus stilių, kritikų iš karto nebuvo suprastas ir įvertintas. Pradėtas teisingiau įvertinti po mirties. Visi pripažįsta jo originalumą. Iš kur tas jo originalumas? Pirmiausia — pačiame jo asmenyje, paprastume, kaimietiškume, liaudiškume. Antra jo originalumo versmė — aplinkui ir jame pačiame vykstant tautinis atgimimas, grįžimas į lietuviybę.

Paskaita buvo perduota su įprastu kun. Ylai vaizdingumu. Dar į aukštesnį vaizdingumo laipsnį įkopė muz. A. Mikulskis, kalbėdamas apie Čiurlionį —

Fovilas Alekna, lietuvių skautų "Aušros" tunto Australijoje rėmėjas, buvo apdovanotas skautišku žymeniu, kurį jam įteikė tautininkas s. B. Barkus

suruoštoje popietėje dalyvavo apie 250 asmenų, iš kurių tarpo 185 dalyviai valgė pilnus pietus. Dalyvių tarpe buvo nemažai ir svečių iš įvairių JAV lietuvių kolonijų.

— **St. Catherine's kolonijos** lietuviai šauliai rugpjūčio 17 d. suruošė smagią gegužinę Old Boys Henley Island klube. Buvo atvykusių svečių iš Toronto, Delhi, Hamiltono, Buffalo, Niagara-Falls. Welando ir iš kitų vietų. Ruošė Kanados šaulių kuopos moterų sekcija.

— **Montrealio L. K. Mindaugo** šaulių kuopa rugpjūčio 10 d. F. Skruibio vasarvietėje suruošė tradicinę gegužinę, kuri buvo sėkminga.

OKUP. LIETUVOJE

— **Vilniaus** kelionių ir ekskursijų biuras ruošia dešimties mėnesių ekskursijų vadovų kursus, į kuriuos primami baigusieji aukštąjį mokslą arba jo nebaigę abiejų lyčių asmenys, ligi 35 metų amžiaus.

VOKIETIJOJ

— **Vokietijos LB valdybos** atstovybė Nordrhein-Westfalijoje į Hageno apylinkės valdybą rugsėjo 27 Hagene, "Wartburg" svetainėje, ruošia Tautos šventę. Kartu bus paminėtas ir M. K. Čiurlionio šimtas gimtadienis. Tėv. dr. Konst. Gulbinas aukos šv. Mišias. Po pamaldų Scharnhorsts tr. 40 įvyks minėjimas. Dail. A. Krivickas skaitys paskaitą apie M. K. Čiurlionį — dailininką ir suruoš jo paviliją Odinėnė aptars jubilio veikalų reprodukcijų parodą, muzikinę kūrybą.

muziką. Čiurlionis yra vienas iš pirmųjų instrumentalinės muzikos kūrėjų. Prieš jį daugiausia komponuotos dainos, giesmės. Jis parašė daug prelūdų, fūgų, uvertiūrų. Į vieną buvo įterpęs lietuviškų motyvų. Už simfoninę poemą "Miške" buvo gavęs premiją, kuri jam kaip lietuviui, nebuvo išmokėta. Tas įvykis jį palenkė į lietuviybę. Savo kūryboje Čiurlionis moderniškesnis už Naująjį, už senąjį šimkų.

Pabaigai sujungė Čiurlionį dailininką ir muziką, įrakydamas, kad galima "piešti" muziką.

Dėl laiko stokos nei paklausimų, nei diskusijų nebuvo. Išsiskirsčius pietų, paaiškėjo, kad laiko būta, nes pietūs tik dar už valandos...

Po pietų Amanda Muliolienė supažindino klausytojus su savo ir Aldonos Kiršteinienės paruoštais "Lietuvių k. pratimais" I sk. Rankraštis gražiai paruoštas, gausiai iliustruotas ir suklekė gyvą susidomėjimą bei diskusijas. Švietimo taryba paskirs komisiją ir svarstys jo išleidimą.

Antrą paskaitą "keletas žodžių apie Čiurlionį ir Milašius" skaitė rašytojas ir mokytojas V. Kavaliūnas iš Clevelando. Prelegentas rado, kad viena vizija — sapnas, parašytas Čiurlionio, yra labai panašus į prancūziškai rašinio lietuvių poeto mistiko ir filosofo Milašiaus "Septynių vienatvį" rinkinio eilėraštį. Tai du didieji mūsų žemės kūrėjai, abu gimę ir gyvenę tuo pačiu laiku, tik Čiurlionis anksti miręs. Jūs du jungia ir tai, kad jų kūryboje aidą jų gimtosios žemės dvasia ir iš jos kyla ilgėsys ir mistinis pasaulio suvokimas, kuriame atskleidžia ir likiminiai žmogijos egzistencijos aspektai. Čiurlionio ir Milašiaus vizijų vaizdai labai konkretūs, gūdūs ir sukrečiantys. Tačiau mus sukrečia ne jų konkretumas, o simbolinė reikšmė. Gausiais pavyzdžiais prelegentas ryškino šiu dviejų genijų panašumus.

Vakaras buvo baigtas laulu, kurį pravedė vakarinių programų vadovė Ingrida Bublienė iš Clevelando.

Juozas Masilionis

20 MILIJONŲ BIČIŲ ŠEIMININKAS

Latvis Stanislavas Vasarajus Kanadoje, Haklijos vietovėje, Ontario bitininkų sąjungos centre, buvo suorganizavęs bitininkų susirinkimą, kuriame dalyvavo apie 120 bitininkų, tarp jų 20 latvių bitininkų. S. Vasarajus "bitininkų seminare" su susirinkusiais seminaristais, demonstruodamas bitininkystės meną, dirbo 7 valandas. Jis turi 16 bitynų su 400 avilių ir apie 20 milijonų bičių. (t)

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijos kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažiūroms visokioms progoms. J. Budrys atvežė gražiai papuoštų lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Moncrimas atsiuntė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų. Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.